

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XIX.

NEW YORK, 15. BŘEZNA 1897.

Číslo 3.

Předplatné pro členy na rok.....50c
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štullk, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskár a výpravčí: F. Licr, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Čeho dbáti, abychom dosáhli svého cíle. — O knihovně. — Feuilleton. — O tělocviku dospělých s hledišť lékařského. — K osmnáctiletému trvání T. J. Sokol Čechie v Chicagu. — Tělocvik a sport. — Sokol Americký. — Ze župy Východní a Západní. — Dopisy: z Chicaga, z Bruna, z Morrisanie, ze Schuyler, z Filadelfie, z Omahy, z New Yorku, z Detroitu a ze St. Paulu. — Účetní zpráva jednatele. — Schůze výk. výb. N. J. S. a různá oznámení.

Čeho dbáti, abychom dosáhli svého cíle.

Snažíme se o to, abychom rozumným vychováním, totiž současným pěstěním ducha i těla, vypěstovali zdravý lid. Při tom vykonáváme nejvíce jen jednu část tohoto úkolu a sice onu, týkající se vychování těla, třeba by i pravdou bylo, že pěstující síly a schopnosti tělesné otužujeme a tím ovšem i vzděláváme duševní schopnosti těch, které cvičíme.

Však toto působení na ducha cvičenců není nikterak dostatečno, byť i značnou mělo cenu.

My ve svých sborech působíme na mládež většinou již povyroslou, často i dospělou.

Však právě v oné, pro každého člověka době nejdůležitější, totiž ve věku dětském, máme málo příležitosti, abychom k dobru mládeže působili.

Tu jest mládež úplně v rukou svých rodičů a to pohříchu nejčastěji neuvědomělých, nevědoucích jak dlužno děti vychovávat, jak třeba o ně dbáti, by zdravý byly, by na duchu i na těle rádně prospívaly.

Všeobecně řečeno, neví nejčastěji mladí manželé, jimž do rodiny zavítalo dítě, jak o něj pečovat, jak ho ošetřovat, by prospívalo.

A to netýká se snad jen takových rodičů, kterým nebylo popřáno, aby nějakého vyššího školního vzdělání nabyli, ale i těch, kteří snad dlouhá léta při studiích strávili, leda by náhodou byli studovali lékařství.

V nynější době humbuku, kdy vše, co příroda poskytuje, hledí se nahradit umělými produkty, došlo se

ve švindlu tak daleko, že šálený lid pomalu počíná věřit, že pro kojence ku př. jsou připravovaná mléka, neb nějaká moučka právě tak dobrou stravou, jako mléko mateřské, ano někteří již i myslí, že takováto umělá potravina jest lepší mléka mateřského.

Za takových okolností není divu, že mnohé dítě dnes ani neokusí mléka mateřského, i že jest odsouzeno k umělému vyživování dávno před tím, než se narodilo, nerozumným rozhodnutím pošetilých rodičů.

A jak málo ví lidé o tom, jak žítí děti prsu odrostlé!

Vidí-li člověk, co vše se malým dětem k jídlu předkládá a v jakém množství, tu aby se divil, jak to možno, že přece tak mnohé z nich vyrostou i že úmrtnost není mezi nimi ještě větší.

My dostaneme do svých tělocvičen děti nejmladší, sedmi- osmi-leté, i cvičíme takové dvě hodiny týdně.

Mnoholi za ty dvě hodiny týdňního cvičení můžeme způsobiti dobra u těch, kde rodiče s námi zároveň nespolutpůsobí, těžko odhadnouti, ale myslíme, že nejsme daleko od pravdy, jestliže u takových dětí naše přičinění rovná se nule.

Co může prospěti cvičení klukovi, který jde do cvičení kouří cigaretu, a jde ze cvičení činí totéž.

Co může prospěti cvičení klukovi, jehož rodiče nechají ho toulati se denně dlouho do noci ve špatné společnosti?

Z toho snad možno nahlédnouti, že chceme-li na mládež působiti a ji lepší učiniti, musíme v tom podporování býti rodiči.

Aby tito nás podporovali, totiž aby o dítky své náležitě dbali, dlužno je na povinnosti jejich upomínati.

K tomu naskytuje se nám vhodná příležitost při přednáškách, které každý sbor povinen jest pořádati.

Však to není vše, co u věci té máme činiti.

Suaha naše musí směřovati k tomu, aby školní vzdělání bylo takové, by nenechávalo člověka úplně nevědomým o člověku a jeho potřebách.

Sokolské sbory samy ovšem nemohou v tom zde mnoho dokázati, i bylo by k tomu třeba spolupůsobení všech spolků tělocvičných.

Kdyby ve školách byla mládež učena o tom, jak má žítí, jak zdraví svého šetřiti, pak by jistě měly spolky tělocvičné mnohem snažší úlohu, svoje učení v lid rozšířiti.

Vzpomeneme-li sobě, jak týrali nás ve školách tím nejružnějším způsobem, aby do hlav nám vepali věci

v životě úplně nepotřebných, věru, že musíme litovat všech těch, kteří ještě po nás tímže způsobem jsou marně mučeni.

Jaký to barbarský způsob vzdělávání.

A přece každý člověk přirozeně touží po tom, aby sám o sobě něčeho se dověděl, by sám sebe poznal.

Této touze obyčejně vyhoví i méně vzdělaný člověk právě tak, jako ten vzdělanější.

Však tu na neštěstí dostává se jim poučení ponejvíce škodlivého, vypočítaného na ošálení lidí, aby z nich ti, kteří různé „spisy“ o člověku vydávají, a různé léky prodávají, mohli co nejvíce těžiti.

Literatura tohoto druhu pro mladé lidi jest přímo zabíjácou, pro starší ohlupující.

Nějakou zkušenost v tomto ohledu jistě každý z nás učinil i seznal později jakými nesmysly měl býti poučen.

Jsmo přesvědčeni, že jen škola může tělocvik rozšířit, že jen rádná škola může k tomu přispěti, aby budoucí pokolení byla lepší, však to stane se jen tenkrát, jestliže škola bude jednou opravdovou přípravnou člověku pro život, a nikoli místem, v němž nutí se člověku do paměti hojnost toho, čeho v životě pak nepotřebuje.

Zavedení tělocviku do škol nikterak nemůže stačiti k tomu, aby tento zevšeobecněl, zde musí působiti ještě jiný činitel, a tím po našem náhledu mohla by býti jediné změna ve smyslu výše naznačeném.

Neměly by se spolky tělocvičné o změnu takovou zasaditi?

FEUILLETON.

Francie a gymnasté.

(Přednáška o přátelském večírku při nově zahájeném období Sokola pražského, konaná dne 23. listopadu.)

(Dokončení.)

Při této všestranné, štědré podpoře snah gymnastič-ných jedna věc zůstává nám nevysvětlitelnou, že snad ani jediná jednota nemá vlastní tělocvičny, ba možno říci, že snad na něco podobného vůbec ani se nepomýšlí, kdežto u nás snaha pod vlastním krovem spočinouti jednotám téměř do vínku dána. V Paříži ovšem možno věc vysvětliti nezměrnou drahotou pozemků stavebních, v kraji však zůstává věc tato nevysvětlitelnou. Tím ovšem vzniká pak třída lidí, kteří postavivše tělocvičnu, dosti draze tuto pronajímají hned několika jednotám najednou, kteréž pak dny cvičební mezi sebou smluví. Tělocvičny podobné liší se ovšem podstatně od našich jednak rozdělením svým, jednak i zařízením. Snaha získati totiž pokud možno největší sál, jest příčinou, že vedlejší místnosti omezeny na míru nejskrovnější, tak že ani na šatnu nepamatováno, což nahraditi se hledí tím, že cvičencům ku svlékání vykáže se některá galerie; rovněž o sprchách ani potuchy, neřku-li o zasedací síni, úřadovně, sborovně atd. Však ani dojem, který vnitřek tělocvičen těchto poskytuje, není takový, jako útulných hnízdeček našich. Aby ušetřeny byly zíněnky a přes to měkká doskočiště získána, opatřena jest pouze polovina tělocvičny podlahou dřevěnou, ostatek jest o něco nižší

O knihovně.

Každý sbor sokolský má míti knihovnu.

Ovšem zařídití dnes knihovnu českou, jen poněkud úplnou, vyžaduje značného nákladu, a k tomu peněžní poměry mnohého sboru nestačí.

Jsou sice některé sbory, které po leta knihovnu svoji rozmnožovaly, však těch jest velmi málo.

Tam, kde knihovna veřejná opatřena jest českými knihami, jako ku př. v Chicagu, možno si z této knihy české vypůjčovati a knihovna sboru sokolského není tak nutná, jako tam, kde ve veřejné knihovně českých děl není.

Každého sboru však jest povinností, aby měl především knihovnu tělocvičnou. Někde snad nemají ani těch nejpotřebnějších knížek tělocvičných, jichž nebylo mnoho v jazyku českém vydáno. Někde nemají v knihovně své ani orgán náš Sokol Americký a ovšem, že ne časopisu „Sokol“.

Nebylo toho dbáno, aby jednotlivá čísla Sok. Am. se ukládala a pro knihovnu vázaná se zachovala.

V takových sborech nebývá cvičitelům, i když jsou pilní a chtějí se tělocvičně vzdělávati, dána k tomu příležitost.

Radíme všem sborům, aby dbaly o své knihovny i aby tam, kde tato již jest založena, snažily se tuto rozmnožovati a tam, kde jí posud nestává, aby ji založily.

Náklad na pořízení si knihovny tělocvičné jest tak nízký, že každý sbor může jej unést, i ten sbor nejchudší.

a vysypán vysoko tríslem a pilinami. Sem postaveno veškeré nářadí pevné i pohyblivé, zde nalézají se též veškerá doskočiště, k nimž rozběh děje se s podlahy prkenné. Tato jest vyhrazena cvikům prostným a pořadovým. V tělocvičnách větších, jako v oné nákladem městským v rue Jappy postavené, táhne se doskočiště toto v podobě elipsy as 4 metry široké kolem celého sálu, opatřeno jsouc spoustou nářadí, kteréž ovšem s naším ani zdaleka srovnati se nedá. Příčinou poněkud méně ušlechtilého rázu nářadí jednot francouzských i tělocvičen vojenských není snad menší vyspělost tohoto odvětví průmyslu ve Francii, nýbrž snaha, neodchylovati se příliš tvarem i podstatou nářadí od předmětů v přírodě se vyskytujících, ku jichž překonání tělocvik má býti prostředkem. Odtud ty tlusté nepodajné brazdy, dřevěná, ani za mák elastická bradla, vysoký kůň s pozdviženým krkem atd. V ohledu tom tane mi na mysli veselá vzpomínka na rozhorlení moniteura gymnastické jednoty „Sentinelle“ jednu a touž tělocvičnu se „Sokolem“ pařížským sdílející, s jakým „pupily“ své, které k závodům připravoval, honil s elegantních bradel, firmou Vindyšovou Sokolu dodaných a neodolatelným kouzlem pružnosti své na cílý dorost působících, jednání své zcela rozumně tím odůvodňuje, že podpurná pružnost nářadí tohoto tak by cvičence jeho zpožehnila, že ničeho by nedokázali na nepodajných bradlech francouzského závodíště se ocitnouce.

Přesvědčivé pravdy ve výroku tom s důstatek. Ovšem staví nářadí tohoto druhu skvělé výkony cvičební

Bez čtení, bez studování knih a časopisů tělocvičných nemůže nikdo státi se schopným cvičitelem, a těch všude jest třeba.

O tělocviku dospělých s hlediště lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a medicíny, lékař porodní ve Vichy.

(Přeložil Dr. Hovorka.)

(Pokračování z prosincového čísla 1896.)

Vzhledem k podrobnosti této močové luěby, v níž se fyziologové rozcházejí, nashromáždili jsme značný počet rozborů moči, vykonaných M. Gantretem za rozmanitých okolností buď na nás samých neb na jiných osobách v období po namáhavém cvičení. A nikdy jsme nezjistili rozmnožení močoviny po práci. Jedno z těchto pozorování, provedené na nás a na M. Gantreletovi bylo vykonáno sedm dní za sebou jdoucích po cvičení velmi namáhavém a trvajícím čtyry hodiny. Jednotlivé rozborů mezi sebou se srovnávaly a byly úplny. Již v jedné z předchozích kapitol podali jsme zprávu o některých bodech tohoto pozorování. Zde uvádíme ony body, jež se vztahují ke kolísání močoviny. Z nich se pozná, že nevyvíčenost osoby působí sice velmi velké rozmnožení kyseliny močové v moči, ale nemá nijakého vlivu na stoupání vyloučené močoviny.

I. M. G. (nevyvíčený):

- a) Moč nashromážděná za 24 hod. před pokusem obsahovala močoviny 25·14 gr.
- b) Moč nashromážděná za 24 hod. po pokusu obsahovala močoviny 22·07 gr.

gymnastů do světla ještě příznivějšího, jsou na druhé straně též jaksi obrazem té boдрé poctivosti, která všem gymnastům téměř vrozenou je vlastností, činíc z těchto spolčníky nad pomyslení sdílné a příjemné.

Ještě hůře s náradím v tělocviku vojenském, ke kterému nyní přejíti hodlám. — Tento jest jaksi pokračováním tělocviku spolkového, a jest mu daleko větší píle a více svědomitosti věnováno, nežli u vojšti našem, kde převládá mínění, že ku výcviku vojáka postačí pochod a cvičení s puškou. Tělocvik tu zcela do libovůle velitelů setnin položen. Jinak na půdě republiky. Tu způsob výchovy tělocvičné ministerským nařízením přesně zregulován. Věc ne poslední příčinu míti bude as také v okolnosti té, že Francie, ač daleko méně obyvatelstva vykazuje nežli urputný a nenáviděný soused její za Rýnem, nucena jest ve zbrojení i počtu branců, pokud možno, stejný krok s tímto držeti, čímž ovšem se stává, že i lidé zdraví sice, však slabší konstrukce odváděni býti musejí, nemá-li povážlivější mezera v počtu branců se objeviti. A tu právě nastupuje úsilovná práce tělocvičná jako vydatný lék, čině za krátko z pohodlných slabochů ne sice obry, však přes to lehké, pružné, vytrvalé vojáčky, kteří hromotlukům pomoranským v ničem nezađají.

Věc zařizena tak, že u každého pluku z nejlepších cvičenců zřizen sbor cvičitelský, vedený pravidelně stálým moniteurem chéfem, kterýžto sbor vlastní pokrok nezanedbáváje, cvičení u jednotlivých setnin vede. V denním zaměstnání vojáka francouzského vždy hodinu

II. M. S. (vyvíčený):

- a) Moč nashromážděná za 24 hodin před pokusem obsahovala močoviny 35·10 gr.
- b) Moč nashromážděná za 24 hodin po pokusu měla močoviny 24·50 gr.

Při tom nebylo přihlíženo k rozboru pouze jednoho dne. Chtěli jsme se přesvědčiti, nenastává-li opožděné vylučování nadbytečné močoviny a proto moči obou osob zachovávaljících klid a totéž zařízení stravy, podrobeny byly rozboru po šest dní za sebou jdoucích.

Běre-li se za základ množství močoviny vylučované za klidu, musila by osoba G., jež vylučovala 25 gr. močoviny, vyloučiti za šest dní 150·84 gr. Vyloučila jí však jen 147 gr. Osoba S., která v klidu vylučovala 35 gr. močoviny, musila by na základě tohoto poměru vyloučiti za šest dní 210 gr. Vyloučila jí však pouze 167·45 gr. Jest tu tedy zmenšení patrné.

Z tohoto vysvítá, přivodi-li cvičení změny v množství vylučované moči, že změny ty se týkají spíše zmenšení nežli zhoršení náchylnosti k azoturii.

Diabetik může se tedy oddávati cvičení beze vsí bázně před následky, ba i tehdy, vylučuje-li močovinu v nadbytku.

Cvičení může býti užitečno nejen diabetikovi otylému, nýbrž též takovému, který počíná hubnouti. Nemá se zapomínati, že cvičení podporuje assimilaci a vstřebání pokrmů. Viděli jsme, že větší počet vyhublých diabetiků nabýval váhy svalovým cvičením.

Dávku cvičení při úplavici cukrové stanoviti není snadno. Užitečná míra kolísá dle síly soustavy a nej-

dopoledne a hodina odpoledne tělocviku vykázána, v nichž přihlíženo nejen ku rozvoji síly, nýbrž i ke správnému a elegantnímu provádění cviků okázaných. Toť ovšem možno pouze tenkrát, je-li po ruce dostatek cvičitelů, kteří o cvičence se rozdělí, neustálým opravováním a radou tohoto poučujíce. Zejména doléním končetinám věnována tu pozornost nevšední. Tak pilně pěstován dlouhý vytrvalý běh, box, všechny druhy skoku v přírodě možného, při čemž ani skok o tyči nezanedbáván. Všude ovšem skáče se bez mstku. Podivuhodná jest soubra všech cvičenců při cvičeních prostných. Kombinace až tricetidobé prováděny tu naprosto současně. Pátrajíce po tajemství, jakým způsobem toto možným, seznali jsme, že jedinou příčinou krásného tohoto provádění jest to, že všichni cvičenci nejen že s celou chutí cvičí, nýbrž ku cvičení sami si počítají, z počátku hlasitě, později potichu. Spůsob tento jest tak zakořeněný, že i vojáci cvičíce hmaty s puškou a obraty tutéž metodu zachovávají. Domníval-li se tedy někdo, že vojsko francouzské i pokud formální stránky této se týče, za ostatními vojsky pokulhává, důkladně se zmýlil. Taž současnost, taž přesnost jako ve cvičení ostatním. Jednu velikou vadu by ovšem postřebli naši kaprálové na výcviku, tu totiž, že děje se bez facek a bez hrubosti, spoléhá se více na přátelskou radu, zevrubné vysvětlení a časté opakování. Jsouť práva o důstojnosti člověka i u vojště lépe vyvinuta nežli u nás. Veliká péče věnuje se též šermu bodákem, který daleko složitější nežli u nás. Patrně přešla poněkud taktika ruská, zračící se ve

lepším vůdcem jest tu puď, který každému označuje mez jeho zdatnosti. Pocitu únavy má vždy býti diabetikem dosaženo, ba někteří mohou z nich i přes pocit únavy jíti.

Jeden z našich nejváženějších přátel na venkově, horlivý pěstitel šermu a jeden z nejlepších mistrů šermu na jihu, dochází do Vichy již více než deset let. Týž připojuje k léčení vodou dvě dlouhá cvičení v šermu každého dne, jedno z jitra, druhé odpoledne. Tato cvičení, jichž jsme se též někdy účastnili, představují práci dvojnásobnou té, již vykonávají průměrně ostatní šermíři. A práce ta, jež by se snad zdála pro nemocného přílišnou, skýtala vždy nejlepší výsledky co do vylučování cukru nevzbuzující nikdy nijaké nehody.

Jest ovšem zbytečno připomenouti, že ne všichni diabetikové mohou se oddávati cvičení podobně namáhavému. Mnozí pro slabost jsou nuceni přidržovati se práce velice umírněné. Některým z nich slabost, charakteristická to známka nemoci, stěží dovoluje, by se oddávali obyčejnému zaměstnání životnímu. A i v těchto případech jest nutno působiti ve smyslu, v jakém účinkuje cvičení, t. j. užití některých zdravotních prostředků, které cvičení podporují, massáže totiž a léčení vodou.

Léčení vodou odporem, jež vzbuzuje, dráždí svalstvo kožní, vzbuzuje uvolnění tepla a podporuje životní spalování. Tento zdravotní prostředek představuje, zkrátka řečeno, pravý tělocvik kůže.

Massáž působí na svaly pomocí četných, rukama prováděných výkonů, jichž účinek jest úplně podoben účinku svalové práce. Po několika hodinách massáže

sloves: „bodák moloděc“ i na armádu francouzskou, jako armádu spojeneckou.

Zmínění moniteur-chefové, kteří u pluků jaksí celý ruch tělocvičný řídí, jsou absolventy pověstné školy tělocvičné v Joinvillu. Myslím, že tato jest jediná svého druhu, a kdyby dáno mi bylo veršotepcem býti, tuto odou bych oslavil. Jsouc jaksí universitou tělocvičnou ve Francii, požívá v celé zemi bezmezné autority, a lidé, kteří tuto absolvovavše, předepsaný počet let služebních u pluku si odbyli, jsou jako náčelníci jednot neb šermířští mistři velice hledáni a honorováni.

Škola dělí se ve dva oddíly, v šermířskou a tělocvičnou; tyto zcela od sebe jsou odloučeny. Kurs šermířský trvá tři leta, tělocvičný 6 měsíců. Nepoměrná délka prvnějšího jest nejspolehlivějším měřítkem, jak obtížný jest dokonalý šerm a jak daleká cesta ku diplomu mistrovskému. Při tom uvážiti dlužno ještě délku zaměstnání denního. Trváť toto od 7. hod. ranní do 10½ dop., po té přestávka ku snidani do 1 hod., pak půl hod. cvičení s puškou, ½ hod. nepřetržitý poklus v plné zbroji, pak šerm do 5., v letě do 6. h. večerní, kdy oběd.

Škola šermířská umístěna v barákovém ležení tábora vincenneského, kdež postaveno tuším že 12 sálů, z nichž po celý den ozývá se veselý chřest křížících se koněřířů, duní podupy soků vypadajících i unikajících. I způsob vyučování jest uvážení hodný. V našich školách šermířských děje se tak několika cvičenci najednou pod mistrovým povelém pravidelně bez chránidel šermujících. Chybný tento způsob přešel i na jednoty sokolské, které

spalování jest rozmnoženo a vylučování se stane čilejším. Ostatně massáž jest nejdůležitějším ze všech výkonů, jež tvoří tělocvik trpný.

Kapitola šestá.

Dušní.

Osobní podmínky, jež k dušnosti praedisponují.—Poruchy dýchacího ústrojí.—Poruchy srdce a cév; mechanická závada při dýchání a krevním oběhu; otylost.—Pravidelná skladba krve; nedokrevní; chori s bílkovinou v moči.—Obtížnost cvičení u dušných.—Dušnost z nedostatečného výcviku.—Důležitost soustavného cvičení.—Učení se řádnému dýchání.—Co jest to úplné dýchání.—Druhý dech.—Účinky výcviku na dýchání.—O výcviku při vleklých nemocích dýchacího ústrojí.—Užitečnost cvičení u tuberkulosních, astmatických a zánetem pohrudnice stížených.—Cvičení pro dušné vhodná.—Pomoc, jaké lékaři poskytuje švédský tělocvik.

Porovnávajíce osoby mezi sebou, nehledíce při tom na spůsobilost jich ke cvičení, nalézáme mezi nimi veliké rozdíly ve svalové síle, vytrvalosti a neunavitelnosti. Ale ještě význačnější rozdíly se nám objeví při porovnávání jich mohutnosti dýchací a vzdornosti proti dušnosti.

šerm do pořadu svého přijaly. Řekl jsem chybný, a obhájím výrok svůj vylíčením spůsobu joinvillského vyučování. Tu příkázání jsou jednotlivým moniteurům, starým osvědčeným to „sekáčům“ nejvýše 4 žáci. S těmito po řadě cvičí neustále opravujíce a napomínajíce. Oba jsou chránidly opatření. Učitel z počátku nechává vše na tělo své dobodávati, uče takto žáka svého dobře mířiti a tělo sokovo spolehlivě zasahovati, pak sám kryje a nutí takto žáka svého, aby bod svůj uspíšil a dříve tímto tělo zasáhl nežli ruka s krytem hotova byla. Konečně učí žáka, na kterého sám body napřed ohlášenými útočí, proti těmto náležitě se ochrániti. Cvičí tu tedy každý jednotlivec pod nastalým, nerozptýleným dozorem učitele svého, uče se tím, že bodá na ochráněné tělo, útočiti na toto, nikoli bezúčelně tlouci na zbraň protivníkovu. Že po letech, ze školy tímto svědomitým spůsobem vyučující mohou vyjíti šermíři, které ani zákeřný spůsob školy vlašské neotřese, tož zcela přirozeno. Také většina mistrů francouzských ve škole této základ ku nynější slávě své položila.

Škola tělocvičná umístěna v reďutě joinvillské, kde kromě dosti prostranného sálu, pořízeno jest i překrásné cvičiště letní, na kterémž, ovšem přihlížeje k mírnému klimatu pařížskému, téměř bez přestávky i v zimě se cvičí. Toto rozděleno na tři oddíly: v oddíl narádí vyhrazeny, kterýž košatými stromy vysázen, v létě as příjemným chladem cvičence ovívá; v oddíl cvičením prostným a oddíl skokům věnovaný. Onen upěchován a spoře pískem vysypán, tento travou oset a na doskoči-

Každý člověk jest schopen chůze a je-li nutná potřeba, i nejslabší lidé dlouho v chůzi vytrvají. Ale běžeti každý nedovede, byť to bylo jen 20 m., byť i život na tom závisel. A přece běh jest z téhož důvodu jako chůze přirozeným cvičením, jehož pohyby se vykonávají z pouhého pudu bez všelikého učení. Ale běh jest cvičení, které „krátí dech“. A dušnost jest obdoba únavy, již odporovati jest nemožno.

Mezi podmínkami, jež u člověka způsobují dušnost, jsou jedny závisly na cvičení samém a ty postihují bez výminky všechny osoby. Nikdo nemůže bez dušnosti běhati více než několik minut největší rychlostí, již jeho nohy jsou schopny. Druhé podmínky jsou závisly na jedinci. Některé osoby na př. musí se zastaviti uprostřed schodů, aby si oddechly, kdežto jiné mohou nepřerušeně stoupati až nahoru, necítíce při tom nijaké obtíže při dýchání.

Výstřední náchylnost k dušnosti jest někdy nepřekonatelnou překážkou při tělesných cvičeních. Nejčastěji však bývá dušnost pouze pomíjející obtíž, která se přemůže rozumnou methodou u vykonávání cvičení. Na počátku práce jest vždy nutno postupovati s velikou šetrností.

Kdo se při cvičení snadno udýchá, prozrazuje vždy nějakou vadu ve způsobu, jakým se vykonávají dýchací zábyvy. Leč zmenšená výkonnost dýchací u člověka může mít mnohé příčiny, z nichž některé jsou pomíjející a zakládají se na poruše ve výkonu, kdežto jiné jsou trvalé a spočívají na hmotné poruše ústrojí. Proto určená

cvičení jsou velice rozdílna dle toho, je-li dušný prost vsí ústrojně choroby, či je-li jí stížen.

Ve „fysiologii tělesných cvičení“ jsme vyložili příčiny a mechanismus dušnosti. Dušnost jest podmíněna především nedostatečnou výměnou při dýchání. Tělo jest stíženo částečnou úzkostí, nemůže-li dosti rychle a úplně vyloučiti plynné látky — kyselinu uhličitou, ptomainy, vodní páru — a uvésti do krve za ně dostatečné množství kyslíku v náhradu za kyslík životním spalováním spotřebovaný. Výměna tato jest při svalovém cvičení naléhavější, ježto práce nejen spotřebuje a stráví určitě množství kyslíku v krvi obsaženého, nýbrž též značně rozmnožuje množství plynných výrobků výměnných, jichž nahromaděním vzniká pro tělo pravá sebeotrava.

Plynné látky, které se musí z krve vyloučiti, zaměňují se látkami, které do krve musí vniknouti ze vzduchu, a tato výměna děje se prolínavostí skrze stěny plicních sklípků a veškeru rozsáhlost, jakou tyto sklípky skýtají, jmenujeme „dýchacím povrchem.“

Snadno lze pochopiti, že větší neb menší množství kyslíku, které jest s to v určitém čase do těla vniknouti a zase naopak větší neb menší množství výměnných látek, které z něho vyloučeno býti může, řídí se větší neb menší rozsáhlostí dýchacího povrchu. Je-li dýchací povrch nějakou nahodilou neb trvalou příčinou zmenšen, jest zmenšena též výměna plynných látek, kteráž se může státi pro dýchání nedostatečnou hlavně, je-li potřeba výměny zvýšena, na př. při cvičení. Tak vzniká obtíž při dýchání a vyvozuje se dušnost.

(Pokračování.)

šticích zkyplenou zemí opatřen. Zde cvičí jaré mužstvo dopoledne na náradí a skocích, odpůldne cvičení prostná, box a baton. Jak na náradí, tak v prostných možno tu viděti vrcholy obtížnosti a dokonalého provedení. Posluchačům pořádaný tu též přednášky o působení různých cviků na tělo lidské, ku kterémuž účelu pořizena též bohatá sbírka fotografií vynikajících chovanců při různých cvičeních s nahým tělem fotografovaných. Rovněž hygieně cvičební i šetření úrazů času tu popráno. Povzbuzující jest chuť, s jakou žáci povolání svému se věnují. Nejen že s celým zápalem v hodinách stanovených cvičí, než opakují i nové věci studují i ve skrovných těch hodinách odpočinku svého. Žáci obojí školy jak šermířské, tak tělocvičné jeví též čilý zájem na všem, co z oboru jich v blízké Paříži jest pořádaná a téměř žádná produkce šermířská ani boxerská neujde pozornosti jich, na čelnějších z nich pak povoleno jim bývá bráti účast; výkony jejich jsou zde pak pravidelně ozdobou večera. V čelo školy postaven major, v čelo obou oddělení dva setníci. Škola má ráz čistě vojenský a jest civilním osobám i francouzského původu naprosto nepřístupnou. I možno již z té okolnosti, že za celou dobu, co škola existuje, hostila ve zdech svých pouze zástupce armády ruské a vyslance Sokolstva českého, souditi jednak na jasný zvuk jména sokolského ve Francii, jednak na vliv vzácného přítele našeho p. Sansboeufa, jehož zásluhou do školy připuštěn jsem byl. Velice mne těšilo, když četní chovanci slyšíce, že jsem Sokolem, s radostí ke mně se hlásili, vyprávíce, že pamatují se na vysoké, ramenaté

postavy Sokolů, na krásné jich cvičení i přesné jich vystupování za slavnosti vincenneské v r. 1889, na kterémž jako pupilové účast brali. Patrně tedy, že dojem účastenství sokolského v Paříži nebyl effemerní, jak z jisté strany tak rádo se nám vytýká. Tím skončiti bych mohl, však zření maje ku českému živilu v Paříži, chej ještě několika slovy zmíniti se o věcech odchylných od thematicu vytčeného. Jsouť zejména mezi řemeslnictvem naším lidé, kteří jednak touhou seznati poměry cizí, jednak i okolnostmi jinými puzeni jsou přes hranice království a tu neznajíce kromě mateřského jazyka svého jiné řeči nežli němčinu, pravidelně do Německa namíří, kde pak dělnýma rukama svýma přispívají ku zvětšení blahobytu úhlavních odpůrců našich. Nebylo by radno prázdné chvíle denního zaměstnání vyplniti pozvolným studiem jazyka francouzského a v případě nahoře zmíněném zaměřiti cestu na břehy Seiny a tu o štěstí se pokusiti?! Jsouť jednotlivá řemesla, která tu skutečně dovedou ještě pili provozujícího je odměniti; vrozený pak jemný cit Francouzů i syndikaty dělnické dovedou příslušníky své i podpořiti i proti vyssávání ze strany zaměstnavatelů daleko lépe ochrániti nežli u nás. O tom uvažuj, koho se to týká!! Čechové pařížští, zejména Sokol tamnější neodepřel dosud nikomu přátelské rady i pomoci, kdo na něho se obrátil, a uvítal by zajisté s radostí pilné pracovníky sokolské, jichž povinností ovšem by bylo dobrou pověst jména sokolského i v srdeci Francie jako důvodnou osvědčiti.

J i n d r a V a n í č e k .

K osmnáctiletému trvání

Tělocvičné Jednoty Sokol „Čechie“ v Chicagu.

Již osmnácte roků, bratři, tomu,
co sešel se kdes hlouček českých hlav,
ne pod krovem však svěceného domu,
kde tmářství učí pastýř lidstva dav,
ne tam, leč jinde, kde kynul volna vzduch,
a to s heslem „v zdravém těle zdravý duch!“

Sešli se, z nich každý exulantem byl,
leč lásku k vlasti dosud v srdci měl,
tam v souhlasu všech se Sokol založil,
sbor „Čechie“, tak název jeho zněl,
jenž s tímto heslem hotovil se k dílu:
„v mysli vlast, smělost v srdci, v paži sílu.“

Sbor založen a úkol jeho krásný
tělocvikem pěstít sílu, zdraví,
ač slova toho význam zcela jasný,
začátek přec nebyl nijak bravý,
vytrvalost ale, ta vše povznese,
proto oni dál šli s heslem „tužme se!“

A v naději své též se nezklamali,
neb než uplynul prvý, druhý rok,
stál Sokol ten již pevném na úskalí,
a smělý již byl každý jeho krok,
i když ve závod šel sbor ten kamkoli,
vždy s heslem šel „síla lví, vzlet sokolí!“

A sbor ten, milí bratři, žije dosud,
a žítí bude bohda mnoho let,
ač tu a tam mu nepřeje snad osud,
ten nestaví však Sokolíka let,
neb jen svou perutí Sokol výš se vznes,
s heslem „přeskoč, přelom, ale nepodlez!“

A vznášeti se bude výš a výše,
neb daleký je ještě jeho cíl,
čím bližší cíl, tím volněji on dýše,
tím nabývá jen více nových sil,
neb Sokol nezná rozdíl v lidstva stavu,
jeho heslo jest vždy: „ni zisk, ni slávu!“

Neunavně kráčí Sokol stále dál,
úkolu jsa dobře vědom svého,
jenž ukládá mu, by vždy na stráži stál
a k svobodě vedl národ jeho,
úkol svůj též koná zdárně ona druž,
jdouc za heslem „paže tuž a vlasti služ!“

Že „Čechie“ vždy věrně pracovala,
to důkazem je tělocvičný chrám,
jejž pro rozkvět svůj postaviti dala,
ač tíží nás, je přece chloubou nám,
dnes „Čechie“ jásej, lid Tvůj radost má,
že's osmnáct let stará, dosud svobodná.

Na zdar!

Václav Kotek ml.

Tělocvik a sport.

Ve „Svitu“ píše Fr. Gregorova.

Velice je mi líto, že můj článek stranu přeměrnosti v sportu a tělocviku byl vzat v ten smysl, jako bych byla bůh ví jaký nepřítel těchto věcí, což jest daleko od pravdy. Vidím potřebu tedy své stanovisko poněkud objasnit.

V lednovém čísle „Sokola Amerického“ jsem byla zle ztepána za své náhledy, ale poněvadž samy sebou nebyly tak zlé, pan pisatel si dovolil tu a tam něco přidat, něco překroutit, tak aby smysl byl zcela jináči, nežli v mém původním dopisu a to vše ličí v řeči ne příliš zdvořilé. Ale ráda mu to prominu, neb vidím, že se sám za to styděl, sice by se byl podepsal. Pisatel chváli do nebe tělocvik, jak se pěstuje v Čechách, jakého uznání došel mezi jinými národy. Tím snaží se dáti čtenáři na srozuměnou, že já jsem týž tělocvik nesmírně tupila — a mne vskutku něco podobného ani ve snách nenapadlo.

Dále mluví o „brutálním tělocviku“, jako já bych byla ten výraz užívala. Nikdy jsem nehleděla na tělocvik jako na věc brutální, vždyť pranic brutálního o něm nevím, a o tom, co jeden neví, o čem nikdy nemyslí, sotva bude do veřejnosti psáti. Myslím, že jsem řekla to, jak v Americe hrají „foot-ball“, až jsou účastníci jedinou pokrytí modřinou, jest nanejvýš brutální, to však nemá pranic co dělat s tělocvikem. Tedy ta poznámka p. pisatele jest pouhá zlomyslnost. Uznávám sice, že to byl ode mne hřích do nebe volající, opovázit se mluvit o sportu a sokolství, jako by to byla jedna a táž věc. Tím však byly vinny moje tehdejší dojmy. Ti pražští Sokolové se vrátili z Paříže právě tak rozčileni a unešení svým vítězstvím, jako ti američtí studenti, když vyhraji nějaký ten pohár aneb fángli. Každý se radoval s nimi, jako by byli vskutku vydobyli z vlády rakouské své tak dlouho želené státní právo!

Konečně zdá se mi, že ne já, ale ti pražští Sokolové sami svým počínáním udělali ze sokolství místo tělocviku sport. Toto počinání jsem odsoudila, nikoli tělocvik.

Co se týče mých osobních náhledů, jsem horlivou pěstitelkou jak sportu, tak tělocviku. Myslím, že původní účel obou jest stejný, totiž zachovávání a vyvíjení sil tělesných. Ovšem nemíním sport, který se pěstuje mezi studentstvem za účelem mezistátních a mezinárodních závodů o ceny. To jest sport ve své výstřednosti. Sportem původně míněny jsou zábavné hry pod širým nebem v polích neb v lese pro osvěžení a posílení těla. V takový sport rozhodně věřím, neb co může býti člověku prospěšnějšího k zdraví, nežli nějaká příjemná zábava pod širým nebem? Při tom se vystihuje nepřímě právě to, co tělocvik snaží se dostihnouti uměle a soustavně. Horlivý Sokol však na to odpoví, že vždycky dá přednost práci systematické před nahodilou. Je-li vůdčím duchem v tělocvičně muž, který svému povolání rozumí, předpíše právě takový cvik, jaký každý jednotlivec potřebuje a nezůstává ni jeho pouhé náhodě. Toho ale nemůže býti dbáno při pouhých hrách pod širým nebem.

Myslím, že nepodceňuji důležitost systematického tělocviku, proto ale mám velkou víru v hry na venku, a nemám lepšího výrazu — tedy v sport. Příroda je moudrá matka, ona svou práci koná dokonale: když člověk byl poslušen její pokynů, byl by tak krásně vzrostlý, vyvinutý a zdravý, že by žádného umělého tělocviku nepotřeboval. Podívejte se na toho jelena v lese, jak on si vyšlapuje, zdá se, že se ani země nedotýká a jeho údy, tak krásně okrouhlé, sama gracie — dejte vaši mládeži dost místa, tutěž volnost, týž jednoduchý život a ony se vám právě tak pěkně vyvinou. Bohužel, ve větších městech není možné poskytnouti dětem dostatečných příležitostí k venkovským hrám. Zde jest nezbytně potřeba tělocviku, má-li mládež vyrůsti se zdravou myslí v zdravém těle. Ba toho tělocviku a těch her v čerstvém vzduchu máme příliš, příliš málo.

Bylo by tuze žádoucí, aby některé předměty ze školního curriculum byly vynechány a ten čas obětován tělocviku a hrám na čerstvém vzduchu. Ale činit všecko možné v tomto ohledu nestačí, když budou lidé jednou rukou bořit, co druhou s tak velkým namá-

*) P. r. Jen pouhou náhodou jméno jeho vynecháno.

háním byli postavili. Pokud budou ty marnivé maminky narážet na své dečrušky brnění z ocele a provazů, aby příliš mnoho nedýchaly, a malé uzounké střešičky s vysokými podpatky, aby příliš neběhaly, dotud budem mít celá pokolení neduživých dívek a žen, a tělocvik zde nezpomůže, byť by byl pěstován sebe horlivěji.

Když botky s vysokými podpatky jsou tak nesmírně krásné, že bez nich nelze se obejít, tedy ať je dávají hochům, neb jim nebudou nikdy tak škodlivy, jako dívkám, i šněrovačky by spíš mohli hoši vydržet nežli holky. Všichni všude ale víc přejí tomu mužskému pohlaví nežli ženskému. Už příroda jim dala silnější tělo a potom tělocvik, sporty, pohodlný oblek, obuv dle nohy a ne dle módy, volnost, všecko jenom jim.

Bohudíky, lepší dny nám už svítají. Po celé čáře se ženy a dívky probouzejí; jezdí na bicyklech, veslují, pěstují tělocvik, berou účast ve všelikých hrách aneb sportech; zde v horách jsou i malé dívky tak doma na koních neb na oslech, jako hoši a to všecko nezvratně dokazuje, že i ten ženský svět se hýbe.

Sokol Americký.

— Zmínili jsme se již o tom, že v některých sborech rozmožen byl cvičební pořad o hru míčem, i vyslovili jsme nad tím své potěšení, neboť čím širší a zábavnější náš program cvičební, tím lépe. Nesmí však žádná novota, ať již jest jakákoli, mít nezaslouženou přednost před cviky, s nimiž dávno se známe a jejichž cena jest dávno změřena a osvědčena. Tam, kde cvičenci dostaví se do tělocvičny jen k vůli tomu, aby zahráli si míčem, není cvičení vedeno řádně. Jen se staršími cvičenci možno učiniti výminku, a to jen tenkrát, jestliže cvičí ve své zvláštní hodině. Jinak k vůli míči nesmí ostatní cvičení trpěti. Ať odbude se všude napřed cvičení jak obyčejně se dělo, a pak třeba místo prostných neb pořadových ať hraje se míčem.

— Neznáme podrobného výsledku hlasování sborů o odložení sjezdu N. J. S. a o odbývání závodů v Omaze, však dle toho, co jsme zvěděli, bude as sjezd o rok odložen a konán v Omaze; závody však sotva budou v Omaze roku příštího.

— Ty, kteří si rádi plivnou i v tělocvičně, aby znešvařili podlahu, bude zajímati, že zdravotní úřady několika již měst zapověděly plivání ve vozích pouličních drah a v budovách veřejných. Ať si zmínění bratři zápozděť onu přečtou a dle ní se řídí.

— Zajímalo by nás, kdybychom se dověděli, v kolika as sborech při schůzích není dovoleno kouřiti.

— Co peněz asi bylo vydáno a utraceno v maškarních a jiných plesech sokolských v minulém masopustě, aby z toho někde byl nepatrný výtěžek a jinde ztráta pro sbor ples pořadavů. Třeba byly špatné časy, šetřiti se na zábavách nesmí.

— V uplynulém právě masopustě pořádáno sokolskými sbory zábav různých přehojně. Nyní měli bychom se věnovati trochu více práci vážnější. Pořádání přednášek všemi sbory, s jedinou čestnou výminkou T. J. Sokol v New Yorku, jest zanedbáváno. Nemohli bychom teď, když merendy masopustní jsme odbyli, vynahradiť, co jsme byli zanedbali? Bez poučování členstva a obecnstva sotva věc naše bude se šířiti. Bez práce nelze ničeho dosáhnouti.

— Sokol „Chicago“ v Chicagu činí přípravné kroky ku stavbě vlastní tělocvičny. Rádi bychom viděli, aby sbor ten čerpal poučení ze zkušenosti jiných sborů, předně, by nestavěl síň nákladem vyšším, než na jaký stačí, a pak aby dbal toho, by postavil si opravdu tělocvičnu. Jest to smutné, když příliš zadlužený sbor nemůže nikam, obává se při tom stále, by síň nevzali mu věřitelé. A jest to ponižující pro nás, když v sokolské síni jest pěkná hospoda, ale velice bídná tělocvična.

— Spolky proti týráni zvířat máme, však spolky proti svévolnému týráni lidí dosud náležejí budoucnosti. Kdyby jich již bylo, jistě by se nebyly konaly surové šestidenní závody bicyklistské před nedávnem v Chicagu.

— „Sokolská Jednota Blesk, Der boehmische Turn- und Gesang-Verein Blitz“ jest titul třísloupcového článku, ve kterém německý list „Baltimore Wecker“ velmi sympaticky líčí dějiny zmíněného českého sboru sokolského v Baltimore za příčinou oslavy čtvrtstoleté památky založení jednoty, kteréžto výročí připadá na 6. července tohoto roku. Tělocvičná jednota Blesk byla totiž zalo-

žena dne 6. července 1872 v místnosti tehdejšího konsula rakouského Kremmelberga, v číslu 16. jižní ulice Frederick, u něhož se v neděli čeští osadníci scházivali. Zakládajícími členy byli V. J. Šimek, nynější starosta, který se etí zastával též úřad již prvních osm let trvání spolku, dále Josef Karas (již zesnulý); Adolf R. Melchers, nyní v Omaze uselý; Josef Šip, který nyní pracuje u pražského listu Politik; V. E. Hirschauer; Josef Šimek (zesnulý); František Štětka; Jan Medlin, nyní v Detroitu bydlící; St. Skoch, nyní v Kansasu; Matěj Šip, který se vrátil do Čech; bratři František, Josef a Antonín Mathausové, A. Chotek, Josef Houska a Jan Degenhard (oba zesnuli). Po dlouhá léta mladý spolek ten konal svá cvičení v staré síni turnerského spolku Vorwaerts na ulici Fayette, ale roku 1883 odstěhoval se do nové síně páně Šimkovy „Bohemie“ na severní ulici Broadway. R. 1887 spolek založil českou večerní školu, kterou dnes vydržují všechny spolky společně a kterou navštěvuje nad 300 žákův. Článek ozdoben je krásnými podobiznami nynějších úředníků jednoty. Jsou to: starosta V. J. Šimek; náměstek starosty R. Bolard; tajemník Kar. Neumann, účetní Karel A. Masopust; pokl. Jan Moravec; náč. Ant. Primas. (Slavie.)

* Katolický denník „Národ“, vydávaný v Chicagu kněžimi benediktýny, raduje se z dr. Podlipného, že při svém nastolení za starostu Prahy ukázal se dobrým katolíkem. Piše o tom: „Že národ český dosud katolickým a jmenovitě Máti českých měst, staroslavná Praha, až dosud katolickou a nikoliv svobodomyšlnou a nevěreckou jest, toho mezi jiným podán byl důkaz při nastolení starosty pražského Dra. Podlipného, který před „krucifixem“ úřední přísahu skládal, jakož i to, že po nastolení jeho v radnici odebral se jasný sbor vynikajících účastníků i se svým starostou do památného chrámu Panny Marie před Týnem, kdež konány slavné služby Boží. Ve své řeči zmínil se Dr. Podlipný o bohu a nebylo mu to považováno za nemístné neb zpátečnické! Snad není to tak zlé ani v Čechách, jak se často o poměrech tamnějších zde v Americe v jistých kruzích rozšiřuje.“ — My o rozkvětu a síle katolictví v Čechách nikdy nebyli na omylu a nedávno jsme se zmínili o tom, že z Čech lid pošle více tak zv. svatému otci do Říma petrského halíře než obětuje na účely sokolské. Ubohý náš národ ve vlasti vězí skoro celý, na malé jen výminky, v klepetech Říma. Tim ovšem nechceme říci, že všechny ty ovce stáda katolického v Čechách pevně římskému bludu věří. Mnozí hrajou jen pouhou komedii k vůli tomu, aby také prostý lid neprohlédl, i aby si nevěreckostí na vyšších místech neškodili. Takových mužů, jakým byl Vojta Náprstek, v Čechách není. Komédie před „krucifixem“ a hokus pokusy v kostele jsou i pro české vzdělance a „svobodomyšlníky“ záživnou stravou. Kněží katolictví nemusí se proto obávat, že by snad národ český měl dost málo v úmyslu z katolictví se vyzouti; ono se mu v něm patrně dobře vede, jak tomu všechny zprávy z vlasti nasvědčují.

Ze župy Východní.

V ý r o č n í z p r á v a j e d n a t e l e z a r o k 1896.

P ř í j e m .

T. J. Sokol Westfield, poplatek za II. půlletí 1895.....	\$ 1.50
New York, II. 1895.....	25.00
Sokol Blesk, Baltimore, II. 1895.....	5.30
T. J. Sokol Fuegner, L. I. City L. 1896.....	3.30
New York I. 1896.....	22.90
Blesk, Balt., I. 1896.....	6.05
Blesk, Balt., II. 1896.....	6.40

Ú h r n n ý p ř í j e m \$70.45

V y d á n í .

Bratru J. Beniškovi, dozorcí, cesta do L. I. City.....	\$0.25
N. Yorku a poštovné	0.18
Bratru V. Hamplovi, dozorcí, cesta do Newarku.....	0.50
Jednateli poštovné za rok 1896	0.51

Ú h r n n é v y d á n í \$1.44

Úhrnný příjem za rok 1896.....\$70.45
 Úhrnné vydání za rok 1896..... 1.44

Hotovost u pokladníka dle zprávy z r. 1895..... \$69.01
 24.22

Hotovost u pokladníka nyní\$93.23
 Jan Beníšek, Ant. Voříšek,
 starosta, jednatel.

Stav a činnost župy Východní jeví se následovně :

Župa Východní sestávala v roce 1896 z jednot v adresáři t. l. uvedených, řízena jsou župním výborem a župním cvičitelským sborem. V župním výboru zastoupeni jsou členové jednot newyorské a morrisanské. T. J. Sokol Slovan z Filadelfie nebyla dosud župnímu výboru výkonným výborem oznámena.

Schůze župního výboru odbyvány a navštěvovány byly pravidelně a v zájmu a prospěchu župy mnoho dobrého předsevzato.

Činnost v jednotách této župy jeví se počátkem roku u stupni velmi nízkém; v poslední době lepší zavládla činnost v jednotách některých. Společná cvičení se nesečkávala se zdarem žádoucím a na přednášky trochu zapomináno.

V zasílání župních příspěvků dosud panuje zastaralý nepořádek u mnohých jednot, které nechají se o dluhující poplatek mnohokrát upomínati. Tak jednoty westfieldská a morrisanská dluhují celoroční příspěvek a jednoty brooklynská posud žádný nezapravila. Výminku však činí Sokolská Jednota „Blesk“ z Baltimore, o níž možno s pochvalou říci, že koná povinnosti své k župě nejspřímněji.

Finančně, jak již ze zprávy patrno, stojí si župa dobře, což jest velmi důležitou podmínkou, mají-li župní závody, na tento rok připadající, ku zdaru a prospěchu nejen župy, ale Sokolstva vůbec uskutečněny býti.

Ant. Voříšek, jed.

Ze župy Západní.

Zápis o schůzi župního výboru
 ze dne 27. února 1897.

Schůzi zahájil a vedl st. br. A. Kment. — Nepřítomni br. Rud. Havelka a Vác. Raba. — Zápis o schůzi minulé čten a přijat bez opravy. — Dopisy Jana Moravce a Jos. Pecivala přijaty. Dán návrh a přijat, by br. st. a zapisovatel odepsali br. Moravcevi, že výbor žup. neměl v úmyslu v minulé výroční zprávě obviňovat br. náčelníka jednoty omašské z jakékoliv nedbalosti a ani kteréhokoliv jiného náčelníka sborů v župě Západní zastoupených. Dán návrh a přijat, by br. Jos. Pecivalovi bylo odepsáno na jeho dopis, v němž výboru župy podává vysvětlení a příčinu své nečinnosti za poslední dobu. Výbor uznává ospravedlnění dostačitelým a protož nadále ponechán ve svém úřadě v té důvěře, že br. Pecival bude konati povinnosti župního náčelníka, a ustoupeno od navržení bratra Jana Moravce, který byl navržen z té příčiny, že br. Jos. P. dle náhledu župního výboru, poslední dobu nekonal svoje povinnosti, z které příčiny župní výbor měl v úmyslu br. P. (suspendovat) sesadit a místo něho zvolit náčelníka jiného.

Návrh dán a přijat, by v době nejbližší župní náčelník navštívil jednoty Linwood, Bruno, Abie a po případě i Schuyler. Usneseno, by br. tajemník dopsal F. Filipovi, žup. podnáčelníkovi, by navštívil jednotu v Oxford Junction. — Župní poplatek zaslán od jednoty Omaha, \$3.20. — Na zdar!

Vác. J. Šebek, zap.

DOPISY.

V Chicagu, dne 5. února 1897. — Nepsal bych, kdybych viděl, že náš dopisovatel píše častěji do S. A. Víím, že náš nový dopisovatel, Sokol Kohler, věnuje své povinnosti trochu více času.

Sbor náš se připravuje nyní na svůj 5. maškarní ples „V blažnickém vrchu“, který bude zajisté jeden z těch nejlepších posud požádaných.

Jest mou povinností též uveřejnit výsledek volby úředníků našeho sboru. St. Vác. Roubal, nám. Frant. Kaboň, taj. Frant.

Janský, úč. Jan Juřina, pok. Luis Susmelik, dom. spr. L. Kohler, dop. L. Kohler, 1133 Turner Ave., výb. maj. Ignác Lurie, Vojta Novák a Frant. J. Beneš.

Dále musím se zmíniti o našich cvičících členech. Nyní se scházejí trochu více, neboť Sokol Lojza Susmelik a Vojta Novák zorganizovali veteránskou cvičící četou, která čítá devět členů, i myslím, že se teď nenechají zahanbit.

Sokolové Vác. Roubal a Ignác Lurie získali od všech českých spolků zde v Kalifornii dva zástupce pro čes. svobodomyšlnou školu. Ti zvolili si následující úřadníky: Vác. Roubal před., Kat. Pecival místopřed., Fer. Rek taj., Josefa Šinagl účet., M. Konvalinka pokl., Ignác Lurie, Jos. Koudelka a Frant. Chládek školní radové. Jméno školy si zvolili „Česká svobodomyšlná škola Vojta Náprstek.“ Dne 2. března budou pořádat ples „z nouze“, i jest třeba, by onen ples se setkal s dobrým výdělkem, neboť zástupci se činí, by se do měsíce května již vyučovalo.

Dále bych se ještě chtěl zmínit stranou dopisu N. J. S., by se neodbyval sjezd sokolský při závodech. S tím bych nikdy nesouhlasil, zdali se tím počítá na menší výlohy, což by asi bylo stejné, neboť mladý borec nemůže nikdy brát podíl na jednání tak jako starší Sokol. (P. r. Proč pak?) Dále bych si myslel, že by bylo správnější, kdyby se závody odbyvaly tam, kde byly dříve ustanoveny, totiž v St. Louisu, Mo., kde bychom mohli své bratry potěšit a povzbudit po té katastrofě, která se jim stala v minulém roce. Bratři Sokolové, uvažte, a doufám, že budete též se mnou souhlasit. Na zdar!

Fr. J. Beneš.

V Bruno, Neb., dne 14. února 1897. — Předně, nežli počnu dopis svůj, pokládám za povinnost zmíniti se o dopisu ze dne 18. pros. '96. Vánoční stromek pořádaný jednotou naší byl velice skvělý a hojně navštíven. Jednotě ovšem nepřišel žádný zisk z této nevinné zábavy mimo pokochání se pohletem na nevinné děti, které jsouce podělovány radostí skákaly a výskaly. Jednota podělila dvanáct nejlepších žáků, t. j. cvičenců, střevíci ku cvičení a za to můžeme říci, že žádný z těchto od oné doby ani jediného cvičení nevynechal, což dokazuje, že i třeba sebe menší dárek jest milý srdci maličkých. Nechci přeháněti, ale s pýchou mohu říci, že naši malí cvičenci jsou nepřekonatelní. Ku př. cvičenec F. Stýskal, starý deset roků a vysoký 3 a půl stěvice, zdvihá 15lb. činku 50x pravidelně, koně na šíř můžeme říci bez malé výminky přeskočí a stoj na bradlech z komihání dělá beze vši pomoci. Nejzajímavější jest, že každý z těchto 12 žáků (počítám jen žáky, kteří obdrželi dárek) má zvláštní talent pro jipé nářadí. Některý bude dobrý přeborník na hrazdě, druhý na koni, jiný na bradlech a skocích atd. Již dnes každý starší Sokol na první pohled pozná, ku kterému náčiní každý z těchto žáků přilnul. Br. V. Blatný, jak jsem v prvním dopisu se byl zmínil, jest skutečně nepřekonatelný ve cvičení žáků. Včera, kdy radili jsme se spolu o jedné věci stranu naší jednoty, pravil mně: „Citím, že cvičení jest mi poněkud obtížné, neb leta ubíhají, ale nepřestanu dříve, pokud své žáky nepřivedu tak daleko, až sami mezi sebou těloevik pěstovatí schopni budou, i kdyby věc ta měla potrvat třeba deset roků.“ Odkazoval se zároveň na br. Wokala a na jeho stáří. Zajisté jest to krásné vyjádření bratra. Kéz by bylo takových více!

1. března, t. j. příští měsíční schůzi, přijímati budem 4 členy, tři z nich ovšem budou pouze přispívající, které my ovšem též nutně potřebujem, a čtvrtý člen, v kterém doufáme dostati dobrou cvičící sílu. Jen tak dále a houšf. Naše jednoty činí každý měsíc výlet do blízkého Abie, kde založena jest jednoty, na společné cvičení, kde při poslední naší návštěvě přítomno bylo 44 Sokolů a 38 jich evičilo. Bylo to velmi pěkné podívání a připadalo mi toto cvičení jako malý sjezd. Sokol z Abie zase oplácí nám stejnou měrou a přichází též každý měsíc k nám si zacvičit. Tím se cvičenci nutí a cvičení jsou pilněji navštěvována. Doufaje, že budu moci příští měsíc zase příjemných zpráv o naší jednotě zaslati, končím s bratrským Na zdar!

F. J. Vaníček.

V Morrisanii, dne 14. února 1897. — O pilnosti psát, to se samo-sebou rozumí, že nebudu, protože lhat neumím, ale budu psát, že šetřime, ať již je to vhod třeba přátelům i nepřítelům Sokola. Ve schůzi naší lednové usneseno, by cvičení odbyvalo se v neděli

á ve středu, namísto v úterý a v pátek, a to ze šetrnosti, aby se nardarmo nepálil plyn a aby se bratři mohli obejit bez zbytečných vycházek, a pak že snad přijdou v neděli do cvičení, a jednou v týdnu, totiž ve středu, že snad také budou mít kdy. Však zmýlili jsme se, neboť je vše zase při starém.

31. ledna měli jsme jít dle usnesení sborové na slavnost odezdání Národní Budovy českým spolkům. Dostavili jsme se na místo čtyři, tři v stejnkroji a jeden bez stejnkroje. Ze šetrnosti mnozí nemají stejnkroj, ale střádají celý týden na „pináglu“, by mohli v neděli se obveselit brou v karty. Koupit si za 50 centů klobouk ke stejnkroji také nemohou. Jak jsou mnohých výmluvy směšné! Mnozí nemají cvičební kalhoty. Ze šetrnosti koupí si železka, by se mohli klouzat. Do cvičení jít nemusí, neboť to je daleko s prvního poschodí dolů. A pak ta výmluva, že nás málo cvičí! Když nás cvičí 5 a přijdeš ty, tak nás bude víc (ty bývalý dobrý Sokole!)

A takových šetrností bych Vám, bratři, mohl víc povědět, ale nechám toho. Vezmu jiné.

Ve schůzi únorové jsem vyličil naši činnost za 29 roků. Ať mi někdo na to odpoví, zda neměl jsem pravdu. Vedeme lepší knihy, než to bývalo snad před 15 roky, ale cvičení, to musí být pozadu stále. Tudiž tázal jsem se, by mně některý bratr vysvětlil, proč asi mezi námi je taková lenost. Vždyť jsme všichni samý mladý lid a žádný snad na úkor jednoty nepracuje (což nevím). Povzbuzoval jsem proto znova ku cvičení a znova k nové práci, poukázal jsem hlavně na našeho milého náčelníka, že vždy měli bratři výmluvu, když nechodil do cvičení (když mu nebylo možno přijít pro záležitosti rodinné), ale teď vždy ve cvičení je a dává příklad co starosta jednoty, i chce se skutečně starat o pokrok, jak slíbil při svém nastolení. Ale když mu nebudeme nápomocni, sám jednotu nepřivede do postavení, v jakém by se nacházet měla v osadě morrisanské. Trochu mne členové vyslyšeli, ale většinou asi si myslí: „Blábový, vždyť my víme, co máme dělat, jen kdybychom chtěli.“ Ano, bratři, vím, že jste někteří, kteří se máte daleko rozumnějšími mne. Nuž, dokažte skutečně, že chcete se starat o rozkvět jednoty naší a ne o záhubu, navštěvujte pilně cvičení. Dobře vám známo, že jsem vám předložil, zda snad někteří se bojí cvičit na nářadí, že se cvičí každé cvičení, i prostná, kteráž jsou tak prospěšná, jako cvičení na nářadí. Protož, bratři, nechte všechny omluvy a výmluvy stranou, neboť to je všechno zbytečné. Když mohou jít na rozličné jiné vycházky, mohou jít do cvičení. Když mohou pro někoho něco dobrého udělat, mohou také udělat pro sebe a pro jednotu svou, které jsem se čestným slovem zavázal, že v prospěch její a vůbec Sokolstva pracovat neunavím jako bujarý Sokol budu a nikoli jako nějaká stará bába stále za kamny ležet. Mějte na paměti, že jsme tu jen na chvíli, i že třeba pracovat, abychom něco přece našim potomkům zachovali a připravili. Ať jednou neřekne se o nás: „Žil v Morrisanii Sokol, měl modré šaty a víc nic“. Na zdar!

Bratři, doufám, že se snad poznáte a že se mezi námi vše oživí, jak si nejvíce náš br. náčelník přeje, neboť by to byla jeho radost největší.

Frant. Chrastil, dopisovatel.

V Chicagu, dne 24. února 1897. — (Čtění Těl. Jed. Čes.-Amer. Dělnického Sokolu v místě!) — V poslední schůzi T. J. S. Čechie jsem slyšel pozvání k oslavě pařížské komuny vašim sborem pořádané, ku které se členstvo dle možnosti dostaví.

Milí přátelé! Dle vašich provolání a zásad shledal jsem, že chcete vedle tělocviku též velkou pozornost věnovat řešení vědy socialní. Ano, dnešní národohospodářské poměry ženou každého myslícího člověka k této otázce.

Avšak práce, jakou váš sbor chce působit, myslím, že nevede k žádnému cíli. A zdali, tedy žádám vysvětlení na následující otázky:

„Zdali může spolek hlásat zásady bezvládní, když ve středu svém užívá stanov?“

„Zdali skutečně může pracovat jednotlivý sbor pro blaho všekřehého člověčenstva, když sám chce svůj samobyť?“

„Zdali to není sobecké mítí oblek takový, jako nikdo jiný nemá?“

Já vím, milí přátelé, že žijeme v zemi svobodné a že si může každý do jisté míry dělat co chce. Ale co je užitečné a co je škodné, můžeme sobě říci.

Já myslím, že stanovy ve sboru jsou tolik, jako v státu zákony a když ani dnes nemůže existovat sbor několika rodáků stejně smýšlejících bez stanov, jak může existovat stát všech národů, různých náboženských bludů, bez zákona?

Že se stavíte na samostatné stanovisko, pochopil bych třebaš přičinu nějakou, t. j. že snad v našich sborech se najdou členové, že požívají výsadní pánovitosti, takoví se ale najdou ve sboru vašem též.

Ale čtete „Sokola Amerického“, zdali v každém čísle se skrblí zaslouženými šlehy členům takovým.

A zvláštní stejnkroj, t. j. pouhá výsada. Já spíše bych měl náhled, aby mimo cvičení jen občanský šat byl užíván, neboť kroj nedělá skutek. — Na zdar!

Josef Sedloň.

Ve Schuyler, dne 26. února 1897. — Byv ustanoven ve výroční schůzi dopisovatelem, chci, pokud mé schopnosti k tomu stačí, úkolu mně svěřenému dostáti. Marně prohlížím každé číslo milého našeho časopisu „Sokola Am.“, jestli nějaký dopis z naší jednoty k uveřejnění nezabloudil, avšak vždy jsem zklamán. Dopisovatele sice volíme v každé výroční schůzi, to asi jen, abychom jej měli, na tom již dost.

Abych tedy počal o té naší činnosti. Naše dobře známé sokolské heslo „Tužme se!“ bylo po dráhný čas ve sboru pojmem nepochopeným. Máme sice ve sboru členů mladých, ku cvičení dobře spůsobilých, avšak že mohou cvičit, o tom nevědí, aneb nedbají. Až teprve nyní, po novém roce, jest opět v tělocvičně, dobře zařízené, čilo. Činnost zahájil náčelník, br. Jiří Dvořák, za pomoci občtávého a přičinlivého cvičitele, br. Ottý Otradvského. Cvičí se dvakrát týdně o dvou družstvech; v jednom členové sboru a v druhém odrostlí žáci. Jest žádoucné, aby byl udržen ve cvičirné řádný pořádek a sokolská kázeň, a potom aby se mluvílo výhradně česky. Neb tělocvičné jednoty sokolske nemají za zásady tělocvik jenom, ale též pěstování české řeči a národnosti. Zvláště někteří naši žáci jsou „moc Američtí“, drmojí angličtinu a zapominají často, že jsou v české společnosti. Na to má přísně dohlédnouti náčelník i cvičitel. Za ten krátký čas, co se cvičiti počalo, někteří žáci i členové obstojně cvičí, a za nedlouho bude četa dobře nacvičena, na kterouž můžeme býti hrdi.

Na nový rok pořádali naši ochotníci divadlo, a jelikož úlohy byly vesměs v dobrých rukou, bylo dle očekávání dobře sehráno. Zvláště řiditel, br. R. Daříček, opět svým divadelním nadáním vyniknul. Ač počasí nebylo právě velmi příznivé, návštěva byla dosti četná, neb zábavy sborem pořádané jsou u obecnstva v oblíbě a jim podporovány. Též finanční výsledek na tyto zlaté časy byl dosti uspokojující.

Na den 2. března chystá se jednota pořádati maškarní ples, a jelikož výbor zábavní pilně pracuje o zdárné provedení, dá se očekávat dobrý výsledek, tak že zábava tato jako ostatní bude sboru našeho důstojna.

Ve výroční schůzi byli zvoleni následující bratři za úřadníky: M. F. Shonka st., Václav Metelák nám., J. H. Otradvský taj., Otto Otradvský úč., Emil Faltys pokl., Jiří Dvořák náč., Jos. Smatlán výb. maj. na 3 r.

Končím dopis svůj poznámkou, by bratři navštěvovali pilně cvičení, aby heslo „Tužme se!“ nebylo ve sboru našem pouhou literou. — Na zdar!

Jos. H. Otradvský.

Ve Filadelfii, dne 27. února 1897. — (Pokračování.) — Dne 15. června schůze správní rady. Náčelník Fischel ohlašuje založení sboru Sokolek dne 7. května, kterýž čítá 10 údkyň a žádá jednotu o cvičitele, což bylo povoleno a náčelníku nařizeno.

Sbor Sokolek čítal v jich druhé schůzi 14 členkyň a nepřátelé Sokola když nemohli zničit jednotu, postarali se o to, by Sokolky rozehnali tím, že nadělali na ně klevět a řeči neslušných, které by se pořádný a vzdělaný muž neopovážil ani uličníkům povídat. Však se jim ani tento krok nepovedl tak jak si přáli, neb zbývající tři Sokolky, Šetinová, Pašerová a Matoušová pomocí třech vdaných přítelkyň dostaly některé zaplašené Sokolky zpět, tak že v první

schůzi v prosinci měly 8 členky a v lednu 13. V téže schůzi se usnesly započítati s prostoevikem druhý čtvrtěk v měsíci březnu a do té doby nějaká děvčata od 7 do 14 roků k spolupůsobení získati.

Místnost a náčíní jim poskytne jednota zdarma i na odbyvání schůzí.

Starosta Kahoun Karel odevzdává jeden dollar pro dobro spolku od Soukupa Jana, který se na západ stěhuje; tajemníku nařizeno jemu stvrzenku s díky zaslátí.

Na žádost členů pověděl starosta, ovšem po schůzi, co pohnulo pana Soukupa k zaslání toho daru a obdrželi jsme následující vysvětlení. Setkal jsem se s panem Soukupem u Šmerhovského, kde bylo ještě více jiných Čechů pohromadě a mezi nimi jeden Sokol. Rozprávěli o sokolském spolku a bratr Sokol měl co dělat i s mou pomocí, veškeré narážky a protiventství odrážeti a vzdor tomu, že jsme dobrými příklady poukazovali na to, že sbor Sokol může zdejšími Čechům jenom prospěti, nebyli jsme s to naše protivníky přesvědčiti, kteří si pak vzali za hlavní bod k útoku na Sokola zakladatele jeho, jmenujíce nás spolkem židovským. Když jsme byli v největším hádání, vyskytla se nám pomoc, neb pan Soukup, který pouze naslouchal, přistoupil ke mně se slovy: „Byl jsem a jsem vždycky pro sokolské sbory a myslím, že zde ve Filadelfii měl již dávno založen býti, neb potřebuje zdejší lid nejen aby se na těle vzdělával, ale též na duchu. Co dūkaz, že vskutku tak myslím, odevzdejte tento malý dárek Sokolům a vyřídte jim, že jim přeji zdaru v každém jich kroku. Dále mně pověděl, že jede na západ a jestli se navrátí, že se k nám přiblíží.

Dne 12. července přijmání noví členové: Humlhaus Jan, Biskup Eduard, Kolsun Jan. Biskup Eduard (přispívající) uznán co dodavatel klobouků, Fischel Emil dodavatel nákrčníků.

Dne 3. srpna přijmání noví členové: Mikulecký Fr. přispívající, Straka Fr. přisp., Kahoun Fr. činný, Kahoun Antonin činný, Belza Fr. přisp., Kouba Matiaš činný, Čejka Gustav činný. Odevzdán spolku obraz Jonášův, zasláný od p. Stehlika, jednatele Slavie. Pavlík Jan odevzdává červeno-bílou šerpu co dar spolku od paní Matoušové.

Dne 23. srpna. Mimořádná schůze ohledně přestěhování do nové místnosti. —

(Pokračování příště.)
F i s c h e l, jednatel.

V Chicagu, dne 28. února 1897. — Jest mně uloženo, dopisati do orgánu Sok. Am. a hnedle ani nevím, co bych měl napsati, aby to užitečně účinkovalo na bratry Sokoly.

V čísle prvním m. r. dopisovatel sboru Klatovského Sokola se jaksi nezachoval některým členům; byl snad zmíněn příliš křiklavý? Jak ale má sobě dopisovatel pomoci, když poměry, o kterých jest se mu zmíniti, jsou též, ba až mnoho křiklavé. Míním, kdyby bratři Sokolové sobě onen dopis, a ba i veškeré články v orgánu pozorně přečetli, že v nich najdou mnoho pravdy pozoruhodné.

Jak smutně se jeví takoví Sokolové, kteří pouze z obchodního stanoviska jsou Sokoly, a těch, tuším, jest při každém sboru nějaká „porce“. Známe jednu porodní babičku, která změnila spolek jak často se jí znelibil. Když sestry nebraly ji ku pomoci, „flekla“ s bratrstvím toho spolku a dala se k jinému, a tak to dělala bezpochyby k vůli známosti, až takřka je všechny vystřídala.

Míním, že mnohý také Sokol by se ji mohl postavit po bok. — Aspoň sboru Klatovský Sokol se již — není tomu dávno — podobně nešťastí přihodilo, vystoupením třech bratrů Sokolů najednou! —

Takovýmto způsobem by se Sokolové neměli sboru mstít, když se přihodí, že někdy nejde vše, jak oni by si přáli.

Dopisovatel našeho sboru učinil ve svém min. dopisu zmínku, (žel že smutnou, ale pravdivou) ohledně zastoupení sokolských sborů ve výboru pro svobodomyšlné školy, že jest jich dosud tak málo zastoupeno. V samém Chicagu jest tolik sborů, a tak málo jest těch, kteří se zajímají o pokrok. Či snad se ty sbory stydí za šlechtný účel ten? Neb jsou sokolskými sbory pouze pro jméno? Bratři Sokolové! Není na tom dosti, že pěstujeme tělocvik, že stavíme nádherné dvorany! My, chceme-li býti hodni jména S o k o l (!) musíme sobě více hledět společenských poměrů! A že otázka, mládež vzdělávati v duchu svobodomyšlném, má mnoho se společenskými poměry co činiti, mělo by být každému Sokolu známo.

Potrhlí náboženští fanatici za vedení černých kuten a za pomocí úplatných, bezcharakterních politikářů, brozí pohltit celou, tak těžce vydobytou svobodu americkou! Vlivem jmenovaných bídných pokrytců se část po části beztoho tak již slabe svobody ztrácí, a budeme-li netečně na vše tak pohlížet, octneme se brzo v spárech nové španělské inkvisice!

Redakční zmínka, že Sokolů poslední čas ubývá, jest pravdou; však příčina as jest ta: že mnohý z mladých jde raději k různým bezúčelným klubům, kde má více jemu snad milejší zábavy, a možná méně poplatků.

Že by zavedení podpory Sokolstvu zajišťovalo budoucnost, rozhodně pochybuji! Poučné, zábavné schůze spojené s vzdělávacími přednáškami, to jest, co jest nutné, to bychom měli všeobecně zaříditi a též provádět! Zajisté něco podobného by bylo prospěšnější členstvu a budoucnosti Sokolstva, než podpora. Podporujících spolků jest zde dosti a pohlédte na jejich pokroky!

Většina jich jsou pouze pojišťovny na život a vzdělávání se u nich minulo se cile.

Sokolstvo má být sborem vzdělávacím a hůjícím práva svobody!
Na zdar!
F r . M a š e k .

V Omaze, dne 28. února 1897. — Trapně dotknul se dopis ze St. Louisu každého člena naší omažské Těl. Jed. Sokol, psaný za tím účelem, aby poukázáno bylo všem sdruženým jednotám sokolským, jak nesokolsky chová se naše jednota, dávajíc návrh, aby sjezd byl odložen o rok za příčinou výstavy zamississipské a závody aby současně odbyvaly se v místě, kde sjezd, totiž v Omaze. Návrh tento byl podán po delší úvaze a též o něm všestranně pojednávalo, jaké výhody by z něho vzešly pro živel českoamerický a pro účastníky sjezdu i závodů. Nebyla to sobeckost, jež nás vedla, nýbrž byla to nejlepší vůle, prospěti Sokolstvu i Čeststvu americkému. Měla-li to býti sobeckost naší jednoty, jaký medle užitek neb prospěch měli bychom z toho? Měla to býti ctižádost? Ani ta nemohla nás vésti. Měli jsme zde župní závody, které ctižádost naší ukojily a přesvědčily nás, že ani dobrá vůle, ochota, ani ztráta času a obětí finanční nespokojily účastníky těchto závodů a tím méně mohli bychom očekávati, že budou s námi spokojeni Sokolové, kteří by se účastnili sjezdu a závodů. Pouze jen nejlepší úmysl vedl nás ku podání zmíněného návrhu, měli jsme pevnou vůli, učiniti všemožné, abychom oběmu čestně vyhověli. Proto neoprávněná jest výtká, že chceme St. Louisu odloučiti závody, na něž tamější Sokolové s hrdostí se těšili. Ctíme hrdost našich st.-louisých bratří, kterou mají z té poety, jež spočívá v tom, že svěřeny jim byly na minulém sjezdu závody všesokolské, leč bratři Sokolové nesmí zapominati, že nás všech jest též povinností ukázati cizincům, nás neznajícím, svou sílu, mohutnost, sebevědomí, um a lesk, aby pocítili úctu nejen k nám, ale i k tomu národu, jenž takové syny vychovává.

Hledíce k těmto bodům, tušíme, že hrdost podobná má ustoupiti bez reptání celku, který ostatně sám rozhodne, neb snad již rozhodl, co prospěšnějšího bude, zda závody a sjezd, spojené s velkou demonstrací před statisíci cizinců ze všech končin Spojených Států, neb závody a sjezd, pořádané v užším kruhu obyvatelstva jednoho města.

Ještě o jedné věci jest se mi zmíniti, týkající se našich městských záležitostí. Jest to ruch, který byl zde vyvolán za účelem stavění Národní síně, kterou má podniknouti naše jednota — Před několika roky pořádala Tělocvičná Jednota Sokol „bazar“ ve prospěch stavby tě l o c v i č n ě s i n ě, který setkal se s úspěchem, takže jednota má nyní svého jmění více jak \$3000. Částka tato zdá se mnohým „přiznivcům“ jednoty kapitálem, s kterým prý mohlo by býti počáto se stavbou, a proto činí se strany této nátlak ku zakoupení staveniště a ku stavbě N á r o d n ě s i n ě. Kdo zná poměry tohoto města a českého obyvatelstva jeho, musí uznati — chce-li pravdě dáti průchod — že podnik za nynějších okolností a poměrů musil by zakončiti úplným nezdarem, a, což pravděpodobno jest, i ztrátou jistiny, kterou jednota dnes vládne. Proč? — Zakoupení staveniště, má-li býti v slušném místě, jež jest příhodno pro Čechy, laciněji se nezakoupí, nežli za \$4000. Stavba síně, má-li býti slušnou, bude státí nejméně \$10.000, tedy celkem \$14.000. Jednota vládne \$3000, zůstalo by tedy dluhu \$11.000, z kterého by se platilo 8 procent úroků, \$880.00. Jaké by byly příjmy z této

sině? Rovnaly by se úrokům? Nikdy! Máme zde v české čtvrti několik velkých síní, a není jediné, kde by za nynějších časů majitel neb držitel kterékoli z nich mohl říci, že se vyplácí. Či má dluh umořovati naše jednota ze svých příjmů? Jak vysoké jsou tyto?

Ačkoliv měla minulý rok slušný příjem, zbylo za celý rok výtěžku 60 ctů (šedesát centů!) A z toho se má umořovati dluh \$11.000?

Aby nikdo nebyl uveden v pochybnost o vydání Tělocvičné Jednoty Sokol, dlužno uvést, že tato má každý měsíc vydání více než \$30.00, v čemž jest arci zahrnuto též vydržování české svobodomyšlné školy. Na tuto ovšem přispívají téměř všechny české spolky svobodomyšlné, ale v případě, že to nestačí, kdo zaplatí schodek než jednota, která na sebe vzala její vydržování?

To jsou číslíce, s kterými dlužno počítati, má-li rozumně býti jednáno. Jsem pro zakoupení pozemku na vhodném místě, ale nikdy pro stavbu síně, která by způsobila podezřívání, nespůry a co hlavní, škodu.

Jan V. Mašek.

V Omaze, dne 28. února 1897. — Nebylo nikdy mojí zálibou vésti polemiku s někým ve veřejném časopisu. Avšak tentokrátě nemohu pomínouti námitky, činěné od některých Sokolů proti odložení sjezdu a závodů N. J. S. T. J. Sokol z Omahy navrhovanému a obzvláště námitky a poznámky činěné Sokolem Dvořákem ze St. Louisu, týkající se odložení závodů a sjezdu, neuznávám za dosti závažné.

Sokol Dvořák se durdí, že jednota omažská chce připravit jednotu st. Louisskou o závody N. J. S. Já ujišťuji Sok Dvořáka, jakož i Sokoly v St. Louisu, že jednota omažská neměla toho nejmenšího pomýšlení jednotu st. Louisskou pohoršiti požádáním o tyto závody.

Původně záležitost ta se má asi takto: Když bylo všeobecně zajištěno, že zamississipská výstava se skutečně bude odbyvati v Omaze roku 1898, tu různé národnosti zde v Omaze bydlící, počaly uvažovati o tom, jakým způsobem by mohly přispěti, aby výstava byla skvělou a zároveň aby sobě získaly čest před očima Američanů a všech jiných národností vůbec.

Jelikož se vědělo, že mnoho různých jednacích sjezdů a konvencí rozdílných spolků a národností bude se odbyvati v rozdílných končinách Spojených Států roku 1898, počalo se pracovati na tom, by sjezdy ty získány byly pro Omahu na ten rok, a také se to ve skutečnosti podařilo, že většina sjezdů těch získána byla pro Omahu pro příští rok, mezi těmi jest též i sjezd německých turnerů.

Mezi ty různé národnosti, toť se rozumí, že patříme i my Čechové omažští, neboť i my nechceme býti pozadu za jinými. Po delším uvažování, jakým způsobem s věcí započítí, bychom i my mohli soustřediti zde velkou společnost lidí českého, podala náhled T. J. Sokol, že snad by bylo možným získati sjezd N. J. S. a Sokolů vůbec a sice: odročením sjezdu z roku letošního na rok příští vůbec. Otázky té chopil se župní výbor a uvažoval o tom, zdali by bylo rádně sjezd odročiti, a zdali by zájmy N. J. S. tím netrpěly. Po důkladném uvážení župní výbor jednolhasně přišel k náhledu, že zájmům N. J. S. odročeni sjezdu nebude na závalu, naopak, že to finančně i morálně prospěje. Soudobně táž záležitost projednávána byla i v T. J. S. Z té příčiny pak učiněn byl dotaz k výk. výb. ohledně toho, a zároveň i též návrh, aby sjezd N. J. S. a po („přípádě“) i závody odloženy byly na rok 1898 a zároveň byly podány důvody, proč by se tak mělo stát. V krátkosti byla obdržena odpověď od výk. výb. Výkonný výbor dle své odpovědi byl nakloněn náhledu našemu, avšak ponkazoval na to, že župní výbor není příslušné těleso návrh ten podávati, že by to měla býti některá z jednot v N. J. S. zastoupených.

Dopis, který byl zaslán mnou samým výk. výb., byl soudobně též uveřejněn v Sokole Americkém, a na první straně listu toho byla pak úvaha pořadatele o návrhu námi podaném. Úvaha ta byla příznivou nejen odložení sjezdu, ale též pořadatel se přimlouval, by i závody se odbyvaly v ten samý čas.

Původní naše myšlenka byla podati pouze návrh, by sjezd byl odložen a na závody jsme vůbec ani nemysleli a protož také v dopise mém tehdy stála zvláštní poznámka, a po „přípádě!“

Když však jsme shledali, že náhled náš dochází souhlasu od bratrů, kteří stojí v čele Sokolstva Amerického, a kterým zajisté budoucnost Sokolstva jest tak milou a drahou, jako kterémukoli Sokolu v N. J. S. zastoupenému, tedy jsme v práci započaté byli povzbuzeni, a protož také pak jednota omažská v tom smyslu podala svůj návrh, by jednoty o něm hlasovaly.

Pakli návrh náš bude zamítnut, tož nebudem míti té nejmenší námitky proti usnesení celku. Výstava zamississipská snad se bez nás také odbude. Nuže, toť jest ta celá věc, pro kterou vyvoláno bylo tolik hluku. My v té záležitosti jsme mysleli upřímně a nezištně, s úplným vědomím, že tím by se prospělo N. J. S. vůbec. Příčiny, proč jsme tak mysleli, že by to prospělo celku, jsme již udali dříve při našem návrhu.

A nyní jaké pak důvody podává Sokol Dvořák, proč že závody by se špatně vydařily, a že by v Omaze neměly být odbyvány? A při tom se omlouvá, abychom mu trochu pravdy odpustili. Rádi bychom odpustili, kdyby pravda ta vůči nám byla zasloužena. Pravi, že župní závody byly fiaskem, neb byly prý špatně navštíveny, jakož i veřejné cvičení, a což teprv prý ty svízele závodníků, které museli snášeti. Kdyby Sokol Dvořák byl zde býval přítomen v tu dobu, kdy se veřejné cvičení a závody odbyvaly a přesvědčil se sám, možná, že by byl měl docela jiný náhled o věci a nepsal by, že to bylo fiasko.

Kdyby byl viděl, když průvod závodníků se hnul ze síně spolkové na nádraží, by odejel na místo, kde veřejné cvičení se mělo odbyvati, že obloha byla zatažena na všech stranách a hrom se ozýval, při čemž i též poprchávalo, byl by přišel k náhledu, že nikdo se nesúčastní toho výletu. Místo parkovní bylo poněkud vzdáleno od města, dále tam nebylo dost přístřeší v případě, kdyby bylo silně pršelo. Veškeré tyto okolnosti měly za následek, že mnoho a mnoho obecenstva ze strachu před deštěm zůstalo doma. Kdyby počasí tehdy bylo zůstalo tak, jak bylo hned z rána, byla by návštěva při veřejném cvičení ohromná, na což také župní výbor tehdy nejvíce počítal. Jestliže se příroda proti nám spojila, za to jednota omažská ani omažské obecenstvo nemůže.

Druhá příčina, proč závody byly špatně navštíveny se nenechala též nijakým způsobem odvrátit. Předně finanční pobroma, která stihla celý západ, měla neblahý účinek i tou dobou na nás zde, a pak sucho, které ten rok Nebrasku navštívilo, zdrželo mnoho venkovanů od návštěvy Omahy. Za druhé, pouliční dráha učinila nám čáru přes počít. Výbor župní musil místo pro závody zamluviti si již v měsíci červnu, tak aby místo mohl dostat za přiměřených podmínek.

Tehdy společnost pouliční dráhy měla prodloužiti své tratě až zrovna vedle samého parku, což by bývalo bylo moce výhodné pro lid z české čtvrti města. Park tento se nalézal na cestě ku státnímu výstavišti. Když však přišlo ku uskutečnění toho a trať se měla stavět, rozmyslela si to společnost dráhy pouliční a stavěla trať ku státnímu výstavišti cestou úplně jinou. Tím pak park, kde cvičení a závody se odbyvaly, stal se nepřístupným po dráze pouliční, a velká část českého obecenstva, které navštívilo výstavu, nemohli navštívit závody též při té cestě, kdežto jinak by tak byli učinili, kdyby dráha se nebyla změnila. Výbor pořadající vše nemohl změnit pak už také, neboť obrát, který se v tom stal, byl již tak pozdě a lepšího místa nebylo k dostání, tedy se muselo zůstat při původním plánu. Za okolnosti takové nikdo nemůže, a protož výsledek pak nesmí přičítán býti nám. My udělali, co bylo možného. Toť nejsou důvody, že by se tak muselo státi opět po druhé; ze zkušenosti se obyčejně učíme.

Ostatně klyž pohlédneme zpět na závody všeobecné v Chicagu roku 1893, jak ty byly navštíveny? A přec Chicago čítalo tehdy asi 70.000 českého obyvatelstva, asi o polovici víc nežli stát Nebraska má, a mimo to tam bylo ještě tisíce Čechů přespolních! Při povážení toho všeho, návštěva tehdejších závodů v Chicagu byla mizerně slabou.

Také bychom mohli říci, že to bylo fiasko, a že příště více závody v Chicagu by neměly být odbyvány, že chicagští jsou tím vinní. Než o příčinách, proč jsou závody špatně, celkem všude, kde ještě byly, navštěvovány, nechci se nyní rozepisovat, neb bych tím musel zaujmout mnoho místa v listu.

Sokol Dvořák pravi, že výstava v Omaze příštího roku jest hron bohatých špekulantů. Tu si však dává vysvědčení, že celkem

o té věci velmi málo ví. Výstavu tu nespískala si sama Omaha, aniž několik jejích bohatých špekulantů. Ve výstavě této béře účastenství 24 států a teritorií této unie. Výstava ta byla přijata v kongresu tak zvaných zamississippských států, který se zde sešel v prosinci roku 1895.

Výstava ta možná že by se byla odbyvala někde jinde, kdyby se o dosažení jí nebyl zasazoval též krajan náš, pan Ed. Rosewatr a ten není přece žádný kapitalista neb špekulant.

Sokol Dvořák poukazuje na to, že drahé stravování borečů a nbytování jich převyší snížené jízdné po dráze, které by se tím získalo.

Tu zajisté obavy Sokola Dvořáka jsou úplně zbytečné. Omaha nemusí přivážeti svoje potraviny odjinud tisíce mil, by mohla uživiti své hosty. Naopak, Omaha leží ve středisku krajin, kde se pěstuje ročně za tisíce dollarů potravin, které se ještě odsud odváží a i kdyby každým týdnem po dobu výstavy zde bylo na milion návštěvníků, jsem úplně jist, že cena za živobytí zde nebude o nic vyšší nežli jest nyní.

On poukazuje, že snad by závodníci museli v pozdní hodinu večer noclehy si hledat atd.

Kdyby Sokol Dvořák o této episodě, na kterou poukazuje ve svém dopisu, věděl něco osobně, tož zajisté by věc tuto nepřiváděl opět na přetřes.

Poznámka tato se, týká hlavně závodníků st.-louisských, a jelikož chovám veškerou úctu pro závodníky ty, jichž se to týká, tedy tentokrát se ještě zdržím, bych záležitost tuto objasnil v tom světle, jak bych skutečně učiniti mohl. Mnohým by to bylo třeba nemilé, neboť sám o té věci nejvíce vím, a proto bych radil Sokolům ze St. Louisu, by pro příště a pro vždy v listu tomto nebyla o záležitosti té zmínka činěna a tím méně, aby jednota omažská do toho byla míchána.

Jest ještě více důvodů, které bych Sokolu Dvořákovi rád navrhl, avšak obávám se, že bych tím zbytečně ubíral místa pro úvahy jiných, a protož obmezují se pouze na toto, a Sokola Dvořáka a jednota st.-louisskou ujišťuji, že jednota omažská nechťela zúmyslně závody jim odciziti, a pakli návrh týkající se závodů bude poražen, také dobře, tím nás nezarmoutí, jen když odrcí se sjezd dle našeho návrhu. — Na zdar!

Anton Kment.

V Chicagu, dne 1. března 1897. — Ač obyčejně „přelonskám“ každý článek aneb dopis v Sok. Am. uveřejněný, jak se říká od slova k slovu (puntu), tož přece musím doznati, že málokdy mně přivedl „rozum“ toho neb onoho pisatele, bych se nad psaným tak pozastavil, jako nad dopisem od br. B. W. Nejedlého, v předposledním čísle Sok. Am.

Dopis tento pro svůj obsah zaslouží si se strany všech Sokolů a Plz. Sokola zvláště, když ne více, aspoň přečtení.

Pro nedostatek času, a možná i místa v Sok. Am. nebudu tento zde opakovati, nýbrž poukazuji všechny ty, již snad jej náhodou nečtli, na str. 12. v 1. čísle Sokola 1897.

Co však učiniti chci, jest, na dopis tento, který dle mého náhledu psán jest buď z úplné neznalosti „pravdy“, aneb z úmyslu o „Národní Jednotu Sokolskou“ se otříti, odpověděti.

Posvítím si naň s X r a y s !

Sokol Nejedlý totiž ve svém dopisu mimo jiné píše: Že prý by neměl sjezd býti odložen, protože prý máme toho tolik k opravě!?! Z toho „to l i k“ pak uvádí, že prý jsou poplatky k N. J. S. příliš velké a že sbor prý „š e t ř i t i“ musí, aby mohl zaplatiti 20c čtvrtletně za člena atd. Kdyby uvedené byl napsal „č l e n“ Sokol, jemuž „facta“ známa nejsou, který nikdy ještě příležitosti neměl do záležitosti sborových nahlédnouti, tož bych jej měl úplně za omluvena, neb nevědomost hříchu nečiní.

Napiše-li však něco podobného člen, jenž již po 6 let patří ku sboru, a jenž bez mála po celé 3 roky zastává jeden z nejdůležitějších úřadů sborových, jehož název již sám o sobě ukazuje, že mu vše, co se sborem spojeno jest, musí úplně známo býti, co o tom říci, co a jak jej omluvit?

Nemusí zde maně napadnouti každému z nás, jemuž poměry, u sboru našeho stávající, velmi dobře známy jsou, že něco více, „n ě c o v š t š i h o“ za tím vězí? Nechtí snad jisti pánové opakovati pokus z roku 1890?

Ať tomu tak neb onak, ať již psán dopis onen z příčiny té neb oné, co mne se týče, zůstanu prozatím na tom, že br. Nejedlý něco napsal, o čem se sám nepřesvědčil, a což úplně postrádá pravdy! Následující vysvětlení jej o tom přesvědčí.

Vezme-li si br. tajemník aneb kterýkoliv Sokol čas, a prohlédne a přečte sobě staré protokoly, stanovy a usnesení sborová, shledá následující: Že sbor náš hned při svém založení ustanovil se na následujících příspěvcích: Příspěvky členské á 25c měsíčně a příspěvky na čas, Sok. á 5c, celkem 30c měsíčně. Příspěvky tyto byly také po tak dlouho, dokud úmrtní podpory stávalo, placeny každého měsíce. Teprve po odstranění této usneseno, aby místo měsíčně, placeno bylo čtvrtletně, a sice 3x25 co příspěvek a 3x5 na časopis. Úhrnem 90c každého čtvrtroku, aneb 3 60 ročně. Tento pořádek u placení panoval až do roku 1890, kde teprve, když jednáno bylo o postavení vlastní budovy, byla přijata zpráva Sok. Layera, doporučujícího mezi jiným zvýšení čtvrtletních příspěvků na \$1. Co důvod uváděno bylo, že oněch 40c ročně více, vyrovná poplatek 40c, jež sbor náš mimo 60c (P. r. 40c) na časopis, k Nar. Jed. vskutku odváděl.

Tímto zvýšením získal sbor tenkrátě při 350 členech as \$140 ročně.

Jakmile však na clevelandském sjezdu poplatek k N. J. S. snížen byl z 25c na 20c čtvrtletně, zůstalo sboru k dobru, mimo celý členský příspěvek z každého člena 20c ročně. Když pak konečně se vezme v úvahu, že sbor náš dostává \$50 ročně zpět, co premii za to, že má více než 100 evičicích žáků, musí každý přijíti k poznání, že sbor náš ze své pokladny, totiž získaných příspěvků atd., k N. J. S. neodvádí ani centu, naopak ještě tím, že dnes k N. J. S. patří, od této získá. To, co od sborů ve způsobu čtvrtletních zpráv k N. J. S. zasíláno bývá, jsou peníze od členů ve prospěch této složené!

Platí-li tu a tam sbor za některé členy, aniž by poplatky dříve od nich skolektoval, není vinou N. J. S. nýbrž sboru samého!

Že se častokrátě stane, že částka ona dosti značnou jest, bývá příčinou vkladné nových členů (á 50c) tyto však si platí také každý Sokol sám ze své kapsy. O výše uvedeném může se br. tajemník (po případě účetní) lehce přesvědčiti, vezme-li si kus papíru, tužku a pár minut času.

Že sbor shání každý cent, že musí šetřiti atd. neleží v příčině odvádění poplatku k N. J. S., nýbrž v tom, že sbor, vzdor tolika dobrým návrhům, svým členům dovoluje dělat po léta dluhy a za tyto platí!

Zavedení lepších pravidel u vybírání poplatků, trochu více pořádku, neplatiti za dlužné členy, držeti se jednou pro vždy jen jednoho usnesení, fíditi se dle stanov, a sbor nebude museti si nařikati, nebude muset šetřiti atd.

Kde však sta dollarů vězí na dlužných příspěvcích, kde každou chvíli rozhodne ten neb onen rozum, tam bude vždy příčina finančních nesnází hledána všude jinde, jen ne tam, kde jest, kde vězí.

Ze své zkušenosti co účetní za tři leta, bych zde mohl uvéstí sta různých příkladů, však o těch bohdá i br. tajemník také něco ví?!

Co se však sjezdu týče, tož ač právě s důvody bratra Nejedlého nesouhlasím, přece bych jej raději viděl odbyvati se letos, ať jest to již kde chce, jen ne se závody a výstavou v Omaze. Ne snad, že bych té radosti a slávy Omaze nepřál, chraň bůh, ale jednoduše z té příčiny, že sjezd má míti mysl a rozum svých zástupců pohromadě při práci a ne na slavnostech, výstavě a u bářů! (P. r. Souhlasíme.)

Pěkný příklad podal nám v té věci sjezd chicagský.

Ač sjezd tento obeslán byl ze všech až dosud odbyvaných sjezdů nejčetněji, a ač se a to právem, od něho očekávala též práce dle toho, co vykonal, čím vynikl?!

Nepamatuje se každý Sokol na různé ty stesky a návrhy, sotva že si páni poslanci prach otřeli se svých bot?!

Závody prý byly špatně upraveny, závodníci špatně rozděleni (dle stáří), to, ono prý se mělo atd. atd.

A kdo to byl, jenž sobě stěžoval, jenž přišel k náhledu teprve až po sjezdu?

Sokolové, kteří sami na sjezdu byli, mezi nimi i jeden, který pro zásluhy na něm vyznamenán byl spoluzástupci medálem.

Není v tom kus ironie, není to příklad, jenž i slepého přesvědčít musí?

Jed. Sokolská hledala přes rok společného cvičitele. Jsem jist, kdyby ty byl toto místo zastával, že mohlo být amer. Sokolstvo na vyšším stupni než je dnes a pak nemuseli jsme jít pro cvičitele mezi šosáky, jak bratry Sokoly v staré vlasti nazýváš. My nepřišli jsme k vám ukázat veletoce, poněvadž jsi nás je zapomněl naučiti, jak jsi mi osobně slibil. My neznáme ty krkolonné kousky, avšak známe píli a vytrvalost, bratře. My neumíme ty veletoce, krkolonné rukostoje, dvojná kola, s nimiž jsi pospíchal na závody do Baltimore a jimiž jsi cestou polekal Sokola Štíbra tak, že skorem pomýšlel na zpáteční cestu, vida, jakého soupeře má před sebou. Však že br. J. trpí krátkou pamětí, může jen tomu br. Štíbr děkovat, neboť na závodisti br. J. všechny své krkolonné výkony zapomněl.

Ve schůzi T. J. S. Budívoj za mé přítomnosti poukázal br. J. na šosáctví našich bratří za oceanem. Když jsi chtěl mluvit o šosáctví, měl jsi prohlédnouti napřed naše šosy, sebe nevyjmuti, a jistě byl bys se dozvěděl, kde ty šosy vězí. — Na zdar!

J a n F r y š .

P. r. — Neradi uveřejňujeme tento dopis z té příčiny, že pisatel br. J. Fryš, jehož si vážíme co Sokola velmi horlivého a pilného, chce jím vyfídit, co lépe by bylo vyfídit jinak. Mohl by jistě v dobrém s br. J. si pohovořit a jemu bratrsky připomenouti, že se nesluší práci sokolskou někomu snad stěžovat aneb snad sbor, jenž pilně pracuje, v neváznosti mít. Tomu se nedivíme, že br. J. stěžoval si na šosáctví Sokolů některých ve vlasti, to nikdo přece přehlédnouti nemůže, kdyby i chtěl. Ovšem že někteří neb mnozí přece ještě nejsou všichni.

V Chicagu, dne 4. března 1897. — V celoroční schůzi v prosinci m. r. odbyvané, zvolen byv dopisovatelem a nechtě následovatí příkladů bývalých našich jednatelů, podávám zde částečný obraz naší činnosti a doufám zároveň, že mně bratři odpustí, zdaliž snad některého, píše pravdu, nemile se dotknu, neb míním to upřímně pro dobro celku.

Ve schůzi dne 4. února doplněna volba úřednictva a tito jsou: star. starý harcovník myšlenky sokolské Václav Roubal, místostar. Josef Kaboň, taj. Jan Jánský, úč. Jan Juřena, náč. F. Straka a jed. L. Koehler.

Na poslední dopis můj ze dne 30. srpna '96, kde mimochodem řečeno, stěžuji sobě na liknavost našich jednatelů, dáno mi v odpověď jednatelům tehdejšími ve schůzi, že když píši já nemusí psát on, což ponechávám úsudku bratrů. Mnohé stalo se v našem sboru. Tak přijal cvičitelství bratr Anton Červenka bezplatně do nového roku, a svým vlivem a jednáním vzpružil cvičící členstvo a seřadil svorně kolem sebe a doufám, že stále tak pokračovati bude v tomto roce ruku v ruce s druhým cvičitelem, Janem Jirouškem a náčelníkem, Fr. Strakou. Za jeho nezištnou práci uznal výbor majetku jemu v celoroční schůzi poděkovat, při čemž doručil jemu sokolský odznak. Též Sokolky, věnovavše jemu kytičky, dik mu vzdaly.

Radostnou podávám zprávu, že příčiněním veterána Aloise Susmilicha zorganizována četa veteránská a to s velkým nadšením, však počíná ochabovat a náš organizátor sám cvičení málo navštěvuje. Doufám však, že se vzpruží, neb pořádati bude sbor náš veřejné cvičení, v kterém i veteráni vystoupí a tu potřebí jest navštěvovat cvičení, což bratři, jichž se to týče, vezmou k vědomosti a svoji na se přijatou povinnost konati budou.

Za posledních 5 měsíců vykonal sbor náš velký pokrok v myšlenice sokolské, uskutečněním spolku „Svobodomyslná škola Vojta Náprstek“ za pomoci 9 řádů svobodomyslných v naší české Kalifornii, kterýžto spolek v krátkém čase veřejně v činnost vstoupil.

V posledním roce sehráli naši ochotníci zdařile 3 divadelní kusy a sice: Tkalevský tovaryš, Kofátko a Jifíkovo vidění, a ochotníci pořádali v sborové místnosti mikulášskou zabavu, kde účinkovalo naše pěvecké quarteto, ochotníci: Štengl, Karel Šusmilich, Zahradka, Pepík Cubrů. Hötreiter a náš komik ochotník, V. Novák s ochotníkem Hofreitrem udržovali obecnstvo ve veselé náladě jich časovými kuplety, až do rozdávání darků Mikulášem (naš říditel J. Kočka), kterého jsem musel, vida jeho muka, v duchu politovat an pot finul se mu se skrání jeho masitých a já takřka citil sám palčivost, jež v útrokách jeho panovala — a spásy odnikud.

Věrně stály nám po boku bodré Sokolky a tím doplnily srdečnou zábavu naši, začez jim vřelý dik.

S potěšením zaznamenávám, že vešel v činnost stavební výbor a tak, jako by chtěl vynahradiť ztracený čas, pilně se schází a pracuje a dal již do rukou architektů vypracování náčrtků. O dalším zmíním se v příštím čísle.

Maškarní ples, dne 13. února odbyvaný, dopadl na nynější poměry uspokojivě, a nebyti některých výborů, které ne pro dobro, nýbrž pro jich slávu pracují, však více hubou než činně, mohl být výtěžek mnohem větší. A kdo jest vinen toho, že stane se podobná chyba? Sbor sám. Při volbě výborů neb úřednictva, mnohý Sokol, který navštíví schůzi jednou neb dvakrát do roka, neznaje vůbec poměry sboru a jednotlivé členy, navrhne člena do výboru, aniž by znal jeho schopnosti a týž pak, věda třeba velmi dobře, že podobného úřadu schopen není, jej přijme, čímž týž celý sbor a hlavně výbor druhý, který musí celou práci buď sám učiniti, aneb co na jedné straně ušetřil, dvojnásobně na druhé tratiti, jako posledně na zmíněném maškarním plesu, kde bylo 5 výborů, však tři pracovali a šetřili, kdežto ostatní takřka ničeho neučinili, myslíce, když jsou na výboru, že to již pro sbor veliká čest.

Bratři Sokolové! Sleduji činnost našeho sboru po 3 leta a musím přiznati s redakci S. A., že sbor náš má před sebou skvělou budoucnost, však musí setrvati v té svornosti, v jaké vždy ku předu kráčel a vymítiti koukol z pšenice, který počíná v našem sboru pučeti. Ano bratři, lepší 50 členů svorných s pravou láskou sokolskou, než dvakrát tolik členů, již tam nejsou z přesvědčení, nýbrž z businessu. Daleko však horší všech jsou ti, již pro jich vlastní slávu osobní ke sborům se dávají. Takový vtírá se jen do popředí, chtěje opanovati pole a zdali se mu to nepodaří, činí rozbroje a pomlouvá sbor a jednotlivé členy. Vidí-li však pevnou vůli a shledav, že neprorazí se svými někdy až směšnými náhledy, poděkuje se a jest pak úhlavní nepřítel svobodomyslnosti. Takový člen dostal se i mezi nás, který přijel odněkud ze St. Louis a nebyl ještě ani měsíc u sboru a již viděl všude chyby, ano, veřejně naš odbor ochotníků pohaněl, při tom však ve schůzi má vždy první a poslední slovo, vychloubaje se jeho přesvědčením sokolským, že pracuje s tělem a duší pro sbor tento.

Sokole! Máš-li skutečně myšlenku pro dobro naše pracovat, dal bych Tobě radu: Zanech veškeré činnosti v tomto sboru na nějaký čas, zaopatř sobě úvahy Tyršovy o Sokolstvu (obraf se na sbor a sbor Ti je zapůjčí) a studuj pilně. Po důkladném prostudování knih jmenovaných nabudeš snad pravé sokolské myšlenky a pak vrať se v činnost a zajisté budeš uznán. Nemaš-li však úmysl podobný, poděkuj se raději ze sboru a tím vyhovíš přání mnoha členů, kteří mají zásluhu o náš sbor, ale bez slávy a chlouby, ani mají to pravé sokolské myšlení, ni zisk, ni slávu.

V posledním čísle Sok. Am. v dopise z Clevelandu poznamenáno, že jednou z nejlepších věcí, jež sbor jich vykonal, jest místnost klubová. A já upozorňuji na to náš stavební výbor, neb v klubové síni schází se Sokol, bratr s bratrem, a tam citě se doma, projevuje své myšlení a pracuje společně pro celek.

Právě se dovídám, že pořádají Sokolky májový věneček. Bratři, doufám, že podporovati budete jejich podnik, jako ony nás vždy podporují a pro nás pracují.

Upozorňuji náš nově zvolený výbor agitační pro Sokolky, by dal o sobě vědět. Tež i jednatelka Sokolek mohla by zaslat nějakou zprávu do orgánu.

Bratře Farmáři z Dakoty, přijmi můj sokolský pozdrav a oznamuji Tobě, že na Tvůj dopis účetní Tobě odepíše. Po přečtení a uvážení tohoto listu zašli nám i Ty nějakou zprávičku do orgánu, neb znaje Tvé pravé sokolské smýšlení, vím, že pochopuješ zajisté můj stesk. — Na zdar!

L. Koehler, jed.

V St. Paul, dne 4. března 1897. — Opomenul jsem v minulém čísle tohoto listu adresu našich úředníků, tak uvádím ji a myslím, že mi bude prominuto. St. Štěpán Picha 97 Lawton St., taj. Ed. F. Sklenář 255 Western Ave. So., náč. Vác. Hrachovina 185 Richmond St.

Sbor náš jaksi se stal ochablým od minulého leta, neb málo se chodilo do cvičení a co nejhorší jest, že naši žáci málo navštěvují cvičení.

Naše mládež jest jiná než by měla být, a otcové jejich by měli na ni lépe dohlédnouti, neb jest to pro jejich dobro a lépe jim jest

tam, kde se něčemu učí než na ulicích, kde jich obyčejem nalezneme, a to v pozdní hodinu. Ale ta naše mládež to neuznává, a otec na to nedohlíží, neb vůbec se nestará, jestli jeho mladík jest ve cvičení, nebo běhá po venku a v pozdní hodině se vrací domů, aniž by od otce byl pokárán.

Co se týče přednášek sokolských, jistě bych byl býval o nich psal, kdyby jaké byly se pořádaly. Doufám, že se naši Sokolové do toho zase dají a budou pořádát zase nedělní přednášky, neb jich nám jest zapotřebí. Nebyli jsme nečinnými a myslím, že každý pracuje co nejlépe, neb s pomocí naši se tu založila česká kapela, která se bude zvatí „Sokolská kapela“ a údové slíbili, že se přidají k našemu sboru. Doufám, že tak učiní příští schůzi; tak jim přejeme mnoho zdaru.

Náš maškarní ples, který byl pořádán 20. m. m. a který se vydařil, přivedl pokladnu naši zase na patřičný stupeň, začež sbor vzdává díky brim. Štěp. Picha, Vác. Hrachovina a Leo. Novák co vyborům, neb vše to nejlépe provedli. Zvláštní díky vzdává sbor br. Jos. Divišovi, který nejvíce pro dobro sboru učinil. Více o našem sboru podruhé sdělím.

E. F. Sklenář, taj.

Díkůvzdání.

Jmenem T. J. Sokol v St. Louisu, Mo. vzdáváme vřelé díky Národní Jednotě Sokolské, bratrským sborům Sokolů, sesterským jednotám Sokolek, Výboru České Lígy v Chicagu i všem bratrům Sokolům a všem příznivcům, kteří na naši tělocvičnu jakýmkoliv způsobem a darem přispěli. — Za T. J. Sokol v St. Louisu

Ant. Pešout, star. Jan Dvořák, jed.

Příjem a vydání N. J. S. v únoru 1897.

Příjem.

Únor 1. T. J. S. Svornost, Morrisania za IV. '96	\$ 4.10
Fuegner, L. I. C. dopl. na IV. '96	12.70
New York za IV. '96	100.00
W. Brodil, Boston za 3 ročníky Sok. Am.	1.50
5. Sokol Čech v Clevelandu za III. 1896	26.80
na IV. 1896	.20
T. J. S. Mladočech Racine dopl. na III. '96	.40
spláci na IV. '96	8.40
T. J. S. Čechie Chicago za III. 1896	18.70
Čes. Am. Jednota Sokol v St. Paulu za IV. '96	6.20
9. Sok. Jed. Slovan, Filadelfie na I. '96	1.01
13. Předplatné z Čech na Sok. Am.	.60
17. Sokol Chicigo v Chicagu za IV. '96	18.80
19. T. J. S. Tyrš v Chicagu za IV. '96	15.00
Nová Vlast, Cleveland za III. '96	9.60
na IV. '96	.70
25. T. J. Sokol v Crete za IV. '96	9.80
Předplatné z Čech na Sok. Am.	.60
Za ohlašku v S. A. po srážce 25 proc.	10.00

Úhrnem \$245.11

Hotovost z min. roku 370.62

Úhrnem \$615.73

Vydání.

Únor 3. T. J. Sokol v New Yorku za vydržování školy tělocvičné v roku 1896	\$ 50.00
15. Dr. K. Štulíkovi v Chicagu za pořádání Sok. Am. v únoru 1896	20.00
25. F. Lierovi za 3400 výt. Sok. Am. pro únor s výpravou a známkami	98.90
Ústř. výboru župy Vých. od T. J. S. ve Westfield	1.20

Úhrnem \$170.10

Příjem \$615.73

Vydání 170.10

Zbývá \$445.63 a sice

\$339.00 v úpisech Spoj. St. na \$300 (kupní cena) a 106.63 na bance a u pokladníka.

Příjem a vydání N. J. S., od 1. list. 1896 do 31. ledna 1897.

Příjem.

Příspěvky:

Baltimore	\$27.20
Brooklyn	9.50
Bruno	6.00
Clarkson	5.20
Cleveland, Čech	30.50
Coal City	4.20
Crete	7.00
Detroit, Budivoj	7.20
Podlipný	10.00
Filadelfie	10.00
Humboldt	7.40
Chicago, Čechie	19.40
Tyrš	34.50
Linwood	3.10
Long Island City	14.00
Mantowoc	4.40
Milligan	8.80
Milwaukee	24.00
New York	9.60
Omaha	12.80
Oxford Junction	10.90
Plattsmouth	7.90
So. Omaha	13.00
St. Louis	69.30
Westfield	4.80
Wilber	25.20

Úhrnem \$385.90

T. J. S. ve Westfield pro župu Východní	1.20
Sokol Americký	7.30
Úvahy a řeči dra. Tyrše	2.50
Bondy	221.00
Úroky z nich	5.00

Úhrnem \$622.90

Hotovost z předešlého účtu 663.21

Úhrnem \$1286.11

Vydání.

Sokol Americký	\$356.66
Poštovné, dovozní a pod.	2.61
Vzdělání ve sborech	2.72
Podpora do St. Louisu	300.00
Služné jednatele a pokladníka	27.50
Bondy	226.00

\$915.49

Příjem \$1286.11

Vydání 915.49

Hotovost na únor \$370.62 a sice v úpisech Sp. St. na \$300 v kupní ceně po \$113 \$339.00
hotově u pokladníka 31.62

Vykázáno v Sok. Am.

v prosinci 1896 příjem	\$ 89.90	Vydání	\$118.85
v lednu 1897 příjem	65.30	"	52.99
v únoru 1897 příjem	467.70	"	743.65

Úhrnem \$622.90

Schodek 292.59

Hotovost z minulého čtvrtletí \$663.21

Schodek v tomto čtvrtletí 292.59

Zbývá hotovost \$370.62

Příjem a vydání N. J. S. od 1. února '96 do 31. ledna 1897.

Příjem.	
Od sborů příspěvky a zápisné	\$1976.45
Sokol Americký	263.60
Úvahy a řeči Dra. Tyrše	5.90
Knihy	6.83
Bondy a úroky	241.00
Různé příjmy	37.20
	\$2530.98
Hotovost z roku 1895	899.46
Úhrnem	\$3430.44
Vydání.	
Vrácené zápisné Tyrš, St. Louis	\$ 10.00
Sokol Americký	1479.88
Závody	20.53
Tělocvičné školy	100.00
Na tělocvičnu v Třebouchovicích (ze Schuyler)	1.25
Poštovné, dovozní a pod	15.29
Tiskopisy a pod	4.25
Knihy a Sokol Pražský	10.13
Sokolu v St. Louisu	500.00
Různá vydání	29.50
Služné jednatelů a pokladníků	110.00
Bondy	226.00
Společný cvičitel, služné	450.00
cesty	58.77
Z různých příjmů odvedeno	44.22
Úhrnem	\$3059.82
Příjem	\$3430.44
Vydání	3059.82
Hotovost	\$370.62
Schodek v tomto roce činil \$528.84	
Jos. Říha, jed.	

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, 15. února 1897. — (Schůze mimořádná.) — Schůze zahájena starostou, Al. Wokalem, u přítomnosti všech členů. — Po předložení rozpočtu jednatelem a důkladném uvažení všech okolností seznáno, že přítomné příspěvky snižiti nelze a usneseno projednání záležitosti této ponechati sjezdu. — Jednoty, které dluhují déle dvou čtvrtletí, mají být upozorněny na následky, aké takovéto zanedbávání povinností dle stanov v zápětí má. — Výbor župy Chicagské zasílá dopis a návrh oprav župních stanov týkajících se výhradně jmenované župy; odkázáno k prohlédnutí evičitelskému sboru N. J. S. — Výsledek hlasování o odložení sjezdu, o odbývání závodů v Omaze a o přistoupení k Matici Sokolské oznamují dále jednoty: Pro odložení sjezdu: „Čechie“ v Chicagu, Long Island City, „Tábor“ v Chicagu, Omaha, Racine, Milligan a St. Louis. — Proti odložení sjezdu: Morrisania, „Slovanská Lípa“ v Chicagu, „Klatovský Sokol“ v Chicagu a „Budivoj“ v Detroit. — Pro odbývání závodů v Omaze r. 1898 zároveň se sjezdem: „Čechie“ v Chicagu, „Tábor“ v Chicagu, Omaha, St. Paul, Bruno a Milligan. Proti: Morrisania, Long Island City, „Sl. Lípa“, Manitowoc, „Plz. Sokol“ v Chicagu, (po znovuuvážení jest pro odbývání závodů v St. Louisu), „Budivoj“ v Detroit a St. Louis. — Pro přistoupení N. J. S. za členu k Matici Sokolské: Morrisania, Long Island City, „Tábor“ v Chicagu, Omaha, „Slov. Lípa“ v Chicagu, „Chicago“ v Chicagu, Bruno, Racine, Filadelfie, Milligan, „Budivoj“ v Detroit a St. Louis. Proti „Nová Vlasť“ v Clevelandu. — „Chicago“ v Chicagu si přeje, aby výkonný výbor rozhodl o odložení sjezdu. — Jednota morrisanská přeje si, by závody župy Východní odbývány byly v New Yorku. — Po vyslechnutí zpravy jednoho členu výboru zvoleného ku vyšetření záležitosti br. Jyrauta schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Členové noví a vyloučení.

Do T. J. S. Cleveland přijmut byl Jan Maršik a pro neplacení vyloučen Jan Vaigl.
Se sokolským Na zdar!
F. Hrubecský, star. Rud. Pech, jed.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:
Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha, jed., 1204—2nd Av. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 346 E. 78th St.; Jos. Brodíl, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrastil. Náš. A. Tesar, 1376 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.
Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Vofíšek, 338 E. 71st St. pokladníci V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník 501 E. 72nd St., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1106 N. Wolfe St. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Majer, 236 Crescent St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrastil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Franta Holeček, 280—15. Av. E. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinc. Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1734 Alder St.

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.
Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha, náčelník J. Pecival, 1516 Williams St., podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; A. M. Zahorík, 2nd Ave. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. J. Prucha F. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. F. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. F. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádkovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, 830 Geyer Ave. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIRÍ PODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.
Ústřední výb.: Před. J. Zahorík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelníci J. Zahorík a A. Jedlička. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., V. Celerin, 85 Milford St. SOKOL CLEVELAND, taj. Rud. Pech Quebec St., Cor. Burt T. J. S. BUDIVOJ, Detroit Mich. J. C. Tobias r 48—49 Home Bank Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 159 Humboldt Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. A. J. Fanta, 312 N. 8th St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 255 Western Av. So.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.
Ústř. výb.: R. Hurt, 593 Blue Island Avenue, T. Vonašek, taj., cof R. Hurt, 593 Blue Island Ave., F. Holub. — Náč. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., místonáč. F. Hešík, R. Hurt. KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 956—21st Pl. PLZ. SOK. Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí SOKOL CHICAGO, Chic. L. Koehler, 963 Washtenau Ave. SOKOL SLOVANSKA LIPACHICAGO, Jind. Hájek, 133W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jan Rauš, 35 Emma St. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515W. 21st St. T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., jed. Jan Vraštil, 1306 So. 42nd Ave T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Vác. Hlaváč, 239—25th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amer. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské. VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 1204—2nd Av., New York. Předplatné a veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.